

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 coroane.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
 Pentru România 10 lei anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
 se primesc în biroul administrației (strada
 Poplăcii nr. 15).
 Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani,
 a treia-oară 10 bani.

O pildă frumoasă.

Burii sînt învinși, cele două țări libere — Transvaalul și Orange — ale lor sînt supuse de Englezi și vor fi încopiate marelui împărații britice, — aceasta e noutatea — înainte prevăzută — din lumea mare.

Peste câteva zile se împlinește un an de când se războiește poporul Burilor cu Englezii. La 9 Octombrie anul trecut s'a început lupta la marginea de cătră Natal a Transvaalului. La început Englezii au gândit, că vor răsbî ușor cu Burii, cu o mână de oameni. Dar' în curînd s'a dovedit, că Englezii au de a face cu un dușman puternic; s'a dovedit, că acești oameni sînt bine armați și peste tot bine pregătiți pentru a întimpina pe dușmanul vechiu al lor, că au conducători vrednici și că mai pe sus de toate sînt însufleșiți în gradul cel mai înalt de iubirea de neam și de patrie, de ideea libertății și a neatîrării patriei lor.

Și trebuie să știm, că iubirea de neam și însuflețirea unui popor — după-cum a zis un vestit general — hotărăsc mult, mai mult decât o armată mare, care nu are însuflețire.

Poporul Burilor s'a aruncat în luptă cu mic cu mare. Bătrâni și tineri, bărbați și femei, toți au luat arma, ca să-și apere vetrele părintești de cutropirea străinilor, astfel, că au pus în uimire lumea întreagă.

La început au triumfat. Oștirile engleze au fost bătute în mai multe rânduri. Văzînd Englezii, că aci au a face

cu un popor vînjos și viteaz, care-și știe țînă cu vrednicie locul, s'au hotărît a cutropi cu puterea, ceea-ce cu vitejia nu puteau.

Au trimis deci în Africa-de-meazăzi doi comandanți noi — pe Roberts și Kitchener — și au trimis mai pe sus de toate o mare mulțime de soldați, întrecători mult în număr a luptătorilor buri.

După-ce cetele acestea mari au început a înainta înspre statul Orange, soarta războiului s'a schimbat. Burii cutropiți de pretutindenea de mulțimea dușmanilor, nu mai ajungeau cu numărul a da piept cu acestia. Dar' pentru aceea n'au desnădăduit, ci s'au luptat cu curaj mai departe, așa că Englezii numai pas de pas și cu mari jertfe de sânge și de bani au putut să supuie pe acest popor viteaz și să-și răpească neatîrnarea.

Burii sînt învinși, dar' nu prin vitejia Englezilor, ci prin puterea covârșitoare a acestora. Lumea o știe aceasta și de aceea a fost și este pe partea bravului popor.

Acum ei sînt învinși, dar' Englezii totuși nu-și vor ajunge scopul, de-a face din ei Englezi. Un popor, care în vremi grele s'a arătat atît de brav, nu-și va părăsi nici-cînd, nici sub domnia străină, naționalitatea.

În ori-ce cas Burii au dat o pildă frumoasă și neperitoare cum trebuie un popor să-și apere patria, libertatea și neamul, chiar și în cele mai grele împrejurări.

Convocarea camerelor române. Se serie din București, că parlamentul român va fi convocat în sesiune extraordinară pentru ziua de 25 Septembrie v. Durata acestei sesiuni va fi foarte scurtă, șese zile cel mult. Numai două proiecte de legi vor fi discutate în această sesiune, proiecte de treburi financiare: unul privitor la cedarea monopolului hîrtiei de țigară, celalalt privitor la cedarea unei părți din terenurile petrolifere ale statului. Convocarea corpurilor legiuitoare a apărut astăzi în „Monitorul Oficial” al României.

Un banchet. Duminecă a avut loc la Paris marele banchet dat de guvernul francez în onoarea tuturor primarilor din Franța. Au luat parte peste 20.000 de primari. Banchetul s'a dat la Tuilerii.

Președintele Loubet a fost viu aclamat la sosirea sa. El a salutat pe primari într'o vorbire foarte aplaudată. În această vorbire președintele a spus, că toată activitatea sa e consacrată apărării principiilor republicane. Și astăzi aceste principii sînt intangibile. Datoria primului cetățean al Franței este să îndrumeze țara înspre realizarea lor.

„Trebuie să rămânem credincioși principiilor revoluțiunii, — a spus președintele. — Noi voim o Franță liberă. Nu avem nici ură nici dor de răzbunare împotriva nimănui și sperăm să vedem pe toți Francezii uniți frățeste în dragostea lor pentru patrie și Republică.”

Banchetul s'a sfîrșit printr'o călduroasă ovațiune pe care primarii au fă-

FOITA.

Cîntec din bătrâni.

Din jurul Gherlei.

Cules de Gregorin Briceu, inv. în S.-Cristur.

Pe cel deal pe cel colnic
 Se căește un voinic,
 Că el de cînd s'o-nsurat
 Pită albă n'o mîncat.
 Îl aude nevasta
 Și din gură cuvînta:
 Bărbate, sufletul meu,
 Eu de cînd m'am măritat
 Cismo noue n'am purtat,
 Numai niște căputate
 Dela Țigani cumpărate.
 El din gură-o cuvîntat:
 Gată-te nevastă bine
 Și vino la țîrg cu mine.
 Și ea bine s'o gătăt
 Și la codru-a alergat,
 Luai codrul de-alungu
 Și șetrele de-alatu.

Și veni un Turc bătrîn
 Și din gură cuvînta:
 Măi voinice siminice?
 De vîndut îi nevasta?
 De vîndut îi zo asta!
 După tine nu oi da!
 Și veni un Turc tînăr
 Și din gură cuvînta:
 Măi voinice siminice?
 De vîndut ți nevasta?
 De vîndut îi zo-asta!
 Spune-ți prețul pe dînsa?
 Cinci sute și cinci de lei
 Cată banii mînăntei.
 Prinde bani a număra
 Și nevasta lăcrăma,
 Prinde bani a socoti
 Și nevasta-ngălbini.
 El din gură cuvînta:
 Ia-te dracu șogore,
 Ce-mi vinzi tu surorile
 Să-ți plătești nevoile?
 N'ați șogore nevasta
 Nice banii nu 'mi-i da.

Poesii populare.

De pe Tîrnava-mică.

Cules de Emiliu Macaveiu, inv. în Boziaș.

Foaie verde de săcară
 Iubește-mă bade eară,
 Că nu 'ți-am fost mîndr'o seară
 Ci doi ani întregi și-o vară.
 Iubește-mă dacă-ți plac
 Dacă nu, silă nu-ți fac,
 Iubește-mă din vîzut
 Dacă nu mă poji mai mult.

Trecu valea și-o Tîrnava
 Să țese-o crătînță-'n zală,
 Maică, măicuța mea,
 Crătînța 'mi-s'a gătăt
 Da cu iia ce să fac?
 Nu te dragă supăra
 Că și iia s'a găta,
 Că ne-om da pe lîngă ladă
 Și 'ți-om coasă iia-'ntreagă.
 Maică, măicuța mea,
 Și iia 'mi-s'o gătăt

cut-o președintelui. Toți asistenții au isbucnit într'un puternic strigăt de »trăească Loubet«, »trăească președintele«. Banchetul este privit ca primul succes de popularitate pe care îl dobândește impopularul *Loubet*.

O vizită arhierescă.

Vrednicul Cap al Românilor gr.-or. Escelența Sa Metropolitul *Meșianu* a fost Duminecă la Sebeșul-săsesc, în vizitație canonică. Românii din Sebeș au avut prilej de-a primi la ei acasă pe iubitul arhieru, care cercetează cu drag pe credincioșii de sub archiepiscopia Sa.

Din Sebeș ni-se scriu următoarele despre visita I. P. S. Sale:

Insoțitorii.

Întocmai ca și la Seliște, Rășinari și Petroșeni, vizitațiunile făcute în acest an, Escelența Sa a plecat la Sebeșul-săsesc însoțit de unii dintre sfetnicii sei din centru. Dela Sibiu a fost însoțit de P. O. domni: asesorul consistorial *Zacharia Boiu*, Dr. *Eusebiu Roșca* și Dr. *Elie Cristea*, precum și diaconul *V. Orășan* și clericul *I. Comanescu*. Ear' la gara din Mercurea s'a mai alăturat la această suită și P. O. domn protopresbiter *Ioan Droc*.

La Rêhâu.

În drumul spre Sebeș, cea dintâiu comună aparținătoare protopresbiteratului Sebeș este comuna frunțasă *Rêhâu*.

La gara acestei comune au eșit spre întimpinarea Escelenței Sale, preoții și învățătorii cu elevii, în fruntea unui număr mare de țărani din comuna amintită, precum și din comunele *Călnăb* și *Deal*.

La oprirea trenului Escelența Sa este întâmpinat cu puternice aclamări de »trăească«. Dându-se jos Escelența Sa, inteligentul preot din Rêhâu, dl *Nicolae* a ținut o cuvântare, salutând pe Capul bisericii, și la care Escelența Sa a răspuns mulțumind.

La Sebeșul-săsesc.

Puțin după orele 11 a. m. trenul intră în gara *Sebeș*. Peronul gării era îndesuit de public ales, îmbrăcat în haine de sărbătoare eșit spre întâmpinare. De față era protopresbiterul tractual dl *Sergiu Medean* și protopresbiterul în pensiuine *Ioan Tîpeiu* încunju-

rat de toți domni preoți și învățători din tract, magistratul orașului în frunte cu primarul *Otto Konrad* și senatorul *Vasile Aldea*, căpitanul orașului și alți onorațiori.

Aici 'i-s'a ținut Escelenței Sale o frumoasă vorbire din partea protopopului *S. Medean* și a primarului *Konrad* la cari a răspuns în cuvinte frumoase Escelența Sa.

Ambele vorbiri ale Escelenței Sale au făcut bună impresie la toți și ovațiunile urmate acestora pare-că erau nesfârșite.

După ce s'a făcut recomandarea persoanelor oficioase Escelența Sa trece prin frumosul spalir făcut de către membrii Reuniunii meseriașilor numită »*Andreiana*« și se urecă în trăsură cu 4 cai.

O parte însemnată a publicului se urecă deasemenea în trăsură și astfel se formează un frumos cortej, în fruntea căruia mergea un banderiu compus din călăreți din comunele *Pian*, *Rêhâu*, *Laz* și *Lancrâm*; îi urmă în șiruri de patru, Reuniunea de cântări și apoi numeroasele trăsură.

Astfel înaintează imosantul cortej încet prin spalirul de mulțimea de țărani din loc. Ordinea este exemplară, ceea-ce face onoare pompierilor și poliției, cărora a fost încredințată susținerea ei. În sunetul clopotelor dela toate bisericile din acest oraș, imosantul cortej, ajunge în strada »*Grecilor*«, de unde se începe locuirea în masă a Românilor. La poarta triumfală ridicată în această stradă, a eșit spre întâmpinare comitetul parochial și tinerimea școlară. Parochul *Zevedeiu Mureșan* îmbrăcat în odăjdii bisericesti cu sfânta evanghelie în mâni, rostește următorul cuvânt de bineventare:

»Escelența Voastră

Înalt Preasfințite dle Arhiepiscop și Metropolit!

Românul de când e totdeauna a fost cu credință tare și alipit cu trup și suflet de sfânta sa biserică. Așa a fost în trecut și așa e și azi. Și cum nu, când vede și e deplin covins, că singură sfânta noastră biserică strămoșească a fost, care e atât în zile senine, de cari puține a avut, cât și în zile negre, ea singură a fost, scutul și conservarea, mângăierea și mântuirea noastră.

În biserică străbună 'și-a aflat Românul scăpare în trecut și și azi singur sf. noastră biserică e locul de întărire și mângăiere. Ea este carea ne încălzește, ne luminează, ne îndreaptă și conduce în valurile lumii acestela de mulțori chiar prea grele.

De aici urmarea firească este, că poporul român e unul din cel dintâiu întru iubirea, cinstea și venerațiunea, ce o dă antestătătorilor bisericii sale și îndeosebi capului seu bisericesc.

Puține popoare sînt, cari s'e-și cinstească, iubească și veneraze pe capul bisericii sale, ca Românul și cari s'e do-rească cu o așa duiosie a-și vedea pe acesta în mijlocul seu, pentru a-i da binecuvântarea arhierescă.

Esc. Voastră!

Poporul român gr.-or. din Sebeșul-săsesc, din această comună parochială, una din cele dintâiu a archiepiscopiei ce păstorii, un stilp puternic al bisericii noastre străbune, de mult avea o mare dorință în pieptul seu, de a Vă vedea în mijlocul lor pe Înalt P. Sf. Voastră »Păstorul cel bun și înțelept«. Această dorință azi o vedem împlinită.

Mare e bucuria noastră în ziua de azi și neuitată va fi la fii acestei parochii.

Vă mulțumim din inimă, asigurându-Vă de fii adevărați și cei mai supuși credincioși.

Prin aceasta ne-ați făcut ca mai tare să ne alipim de sfânta noastră biserică străbună națională și să fim mai zeloși întru îndeplinirea datorințelor noastre către ea, dela care ne vine tot binele.

Plin de bucurie, cu brațele deschise și cu inimă curată Vă primim în mijlocul nostru zicându-Vă »Bine ați venit« și rugăm din tot sufletul nostru pe Dumnezeu cerului, să vă lungească anii vieții plini de sănătate și virtute, ca să mai puteți încă mult propovedui învățăturile așezate în această sfântă evanghelie a lui Isus Christos spre binele și fericirea noastră.

Să trăiți Escelența Voastră mulți ani fericiți.

Trăească!

Și aici Escelența Sa mulțumește vorbitorului și comitetului parochial de primirea ce 'i-se face, zicând că vine s'e-și îplinească o datorință ce are, datorința părintelui de a-și vedea și povățul pe fiii sei.

După-ce a primit dela d-șoara *Mureșan* frumosul buchet oferit, înaintează pe jos până la biserică »cea nouă«. Frumoasa și spațioasa biserică este pe dată îndesuită de public. Aici se rostește o scurtă rugăciune, și după-ce Escelența Sa adresează o vorbire plină de părintești învățături, se retrage la cuartirul destinat în casele dlui protopresbiter *Ioan Tîpeiu*, un consătean și vechiu prieten al Esc Sale.

După o mică pauză primește deputațiunea preoților și învățătorilor din

Cu luncețu ce să fac?

Că eu nu 'mi-'l știu să-'l trag,
Nu te dragă supera
Că ne-om da p'ângă susechiu
Și 'ți-om trage și-un lunceț.

Toată toanta-'i mătăsată
Mălaiu nu-'i să-'mbuci odată,
Toată toanta-'i cu păuni
Mălaiu-'i cu doi zloți buni,
Țipă toantă mătasa
Că mătasa-'i tare mândră
Tu n'o poți purta flămândă,
Și mătasa-'i tare grea
Și foamea cătu-'i de rea.

Toată seara merg în sat,
Să prind gură de sărutat.
Și-aseară am fost la fete
Dumnezeu sfântul mă ierte,
Pentru-că le sărutai
Dumnezeu mă duce-'n raiu,
Si eu cred că-'n raiu m'oi duce
De ce-'mi place gura dulce.

Trandafir cu frunza deasă
Dulce-'i gura la mireasă,
Da nu-'i dulce cum să fie
Ci ca strugurii din viie.

Frunză verde de brândușe
Am avut o cărărușe,
Dar' s'a pus un blăstemat
Cărărușa o-astupat
Tot cu spini și cu nuiete
Supărarea mândrii mele,
Dară supărarea mea
Că nu pot merge la ea.

Mă făcu măicuța-'n zori
Spre Dumineca de Flori,
Câți feciori pe-un lat de țeară
Toți aleargă să mă ceară,
Zece mii vor alerga
Și măicuța nu m'o da,
Că măicuța m'a făcut
Cum măicuții 'i-a plăcut,
Nici năltuță, nici micuță
Cum îi mândra mai draguță.

M'a făcut, m'a botezat
De noroc 'mi-a descântat,
M'a stropit cu peană verde
Să fiu dragă cui mă vede,
M'a stropit cu crețioară
Cine mă vede să moară,
Și de-atunci, bădiță, zău
Mor voinici de dorul meu.

Din Apoldul-mare.

Culese de Andreiu Muntean, june.

Du-te dor la mândra mea
Du-te dor și-'i spune-ăsea:
Să-'și păstreze gurița
Să n'o muște cineva.

Du-te dor și sboară 'n nor
Și-adu mândri bădișor,
Și îl pune 'n brățioare
Să 'mi-o ntrebe că ce-o doare.

Rosmarin de pe fântână
Am draguț ca o lumină,

tract, a comitetului parochial și diferitele corporațiuni din loc, și tuturora le adresează cuvinte de încurajare și povețe.

După prânz a făcut mai multe viziuni, ear' seara, fiindcă a doua zi urma sfințirea bisericii renovate a asistat la serviciul numit »priveghere« celebrat în biserică »nouă« de către d-nii Zacharia Boiu, Sergiu Medean și Vasile Domșa. La acest serviciu între mulți participanți a fost și dl colonel în pensiuone Lupu din Viena.

A doua zi, Duminecă s'a ținut serviciul dumnezeesc, la care a luat parte o mare mulțime de popor.

Serviciul divin.

Ajunși la biserică renovată, arhierul se îmbracă și se fac ceremoniile obicinuite la sfințirea de biserică: Cele trei molitve cetite în genunchi, în ton înalt de către I. P. S. Sa cuprind pe toți cei de față de o evlavie îndescriptibilă. După încunjurarea de trei-ori a bisericii pe din afară, ungerea ei cu mir și stropirea cu apă, s'a început liturgia, la care au funcționat afară de I. P. S. Sa, domnii: Zacharia Boiu, Ioan Droc, Dr. Eusebiu Roșca, protopresbiterii Ioan Tipeiu, Sergiu Medean (Sebeș), Vasile Domșa (Orăștie), I. Morariu (Dobra), preoții David Păcurar, Stoicuța, Cibu, Muntean și Murășan. Ca diaconi au servit Dr. Elie Cristea, secretar consistorial și Vicențiu Orășan. Acest din urmă în decursul liturghiei a fost hirotonit de preot pentru parochia *Agârbicui*.

Cântările liturgice le-a executat frumos și bine corul reuniunii meseriașilor »*Andreiana*« sub conducerea învățătorului *Ioan Pavel*.

În biserică renovată cu mult gust a încăput numai o mică parte de public. Restul era în cimiter.

După finirea liturghiei I. P. S. Sa dimpreună cu tot publicul a eșit în cimiter și aici mâncând dela cuvintele din sfânta evanghelie: »*Petre, tu ești petra credinței, pe această petră voi întemeia biserică Domnului și porțile iadului nu o va birui pe dînsa*«, a ținut o lungă vorbire către popor, plină de părintești și archierești sfaturi, învățături potrivite pentru modul de gândire și de traiu al poporului. La început face o mică istorisire despre luptele și suferințele prin cari a trecut poporul român în trecut pentru alipirea sa față de biserică, și cu toate aceste el totuși nu a pierit, pentru-că țărnia lui în credință a fost mare și tare, și »*tot ce este întemeiat pe credința în D-zeu este vecinic ca și D-zeu*«. Asămănând biserică cu o mamă bună, îndeamnă pe cei de față a ține cu tărie și scump-

Umblă multe să-l sărute
Dumnezeu să nu le-ajute,
Umblă multe să 'mi-l ia
Dumnezeu să nu li-l dea,
De 'l-oi fi sărutat eu
Să 'mi-l țină Dumnezeu,
Dar' de va gândi la alte
Dumnezeu nu-'i facă parte.

Du-mă Doamne într'o zi
Să ved mândra unde-a fi,
Și la-ameazi unde se culcă
Să mă duc și să-i fac umbră.

De parte-i mândra departe
Un drum lung că ne desparte,
Drumul să pot 'l-aș scurta
Pe mândra de-aș apuca,
Să 'mi-o ved la sinul meu,
Să mă rog la Dumnezeu
Să ne ferească de rău.

tate la biserică străbună, căci »biserică este isvorul binelui și al fericirii tuturora«. Laudă pe poporul credincios din Sebeș și pe conducătorii sei pentru străduințele date întru renovarea și înfrumusețarea vechei biserici. Îi îndeamnă a o cerceta cu toții în Dumineci și sărbători, având fiecare propus de a eși totdeauna din ea »mai luminați ca-și-când au intrat«. După-ce prin pilde și asămănări la înțelesul tuturora, scoase din vieța însăși a poporului nostru, arată marea înriuriță ce o are învățătura asupra omului, precum și însemnătatea ei cea prețioasă, combate cu asprime luxul.

Intreaga vorbire a fost așa zicând sorbită de către ascultători și a făcut o adâncă și bună impresiune asupra tuturora.

A urmat stropirea poporului cu apă sfințită, s'evirșită de I. P. S. Sa, care a durat mai bine de o oră.

După biserică, Esc. Sa a primit deputațiunile, apoi a urmat banchetul, cu frumoase vorbiri, ear' seara a fost concert și teatru.

Concert-teatru.

Seara s'a dat un concert-teatru, de către reuniunea memeriașilor »*Andreiana*«. Public a fost mult și ales. Sala plină.

După sosirea I. P. S. Sale, care este primit cu puternice strigăte de »tră-ească«, cortina se ridică. O privesc admirabilă ni-se prezentă. Membrii reuniunii de meseriași »*Andreiana*« s'nt grupați la un loc, ținând în mijloc noul drapel al Reuniunii. Drapelul făcut din mătășă grea de coloare vînătă, purtând pe deoparte inscripția: »*Meseria și industria plug de aur*« și pe cealaltă parte numele Reuniunii: »*Andreiana*« și anul curent, toate aceste brodate cu fir de aur. Acest drapel a costat aproape 200 fl. și e făcut din colecta întreprinsă între membrii Reuniunii și din ofertele altor binevoitori ai acestei tinere Reuniuni. Înaintea acestui grup pășeste harnicul tinăr *Ghiță Tătar* și ține un prea frumos și potrivit »*cuvânt ocașional*«.

După aceasta au urmat patru cântări executate de corul mixt al Reuniunii de cântări condus pe tinărul învățător *I. Pavel*. Toate patru puncte au fost bine executate și tinărul dirigent merită laudă pentru zelul ce-l desvoaltă în instruirea membrilor acestei Reuniuni, compusă, afară de d-na Murășan, numai din țărânce și meseriași. Între cântări au fost intercalate și două declamări, ambele anecdote de *Speranță*, predate cu succes de către doi tineri meseriași. Au stîrnit mult haz și ris în public, asemenea și piesa teatrală ce a urmat, »*Sărăcie lucie*«, de *I. Vulcan*, care a fost bine jucată și a produs multe momente vesele în public. Foarte potrivit au fost intercalate și cântate în această piesă poeziile »*Noi țărâni dela sate*« și »*Lugojana*«. Publicul a răsplătit cu furtunoase aplauze pe dibacii diletanți.

I. P. S. Sa părăsește sala, retrăgându-se la odihnă în cuartirul destinat, ear' în sală după o mică pauză se începe dansul cu mult foc și voe bună, care a durat până în zori.

Cununa damelor și a domnișoarelor a fost foarte mare, foarte frumoasă și aleasă, păcat că 'mi-e greu, de tot greu, a înșira aici numele tuturor »*floricelilor*« din cari a fost această cunună alcătuită. Vina o poartă zeița *Terpsichore*, carea numai atunci a început a mă încalzi la călcăie când 'mi-a sosit ora plecării, și astfel... floricelile din cunună 'mi-au rămas necunoscute. Am plecat... fără-ca codrul să rămână, și mândra să mă plângă; am plecat... indignat, bine înțeles nu pe... mândră, ci pe... zeiță.

Plecarea.

Luni cu trenul dela 8 a. m. I. P. S. Sa dimpreună cu suita a plecat spre Sibiu, însoțiti fiind până la gară de un număr public. Și vor trece de acum decenii întregi, până când credincioșii bisericii gr-or din Sebeș, vor avea poate ear' fericirea de a găzdui pe capul bisericii în mijlocul lor.

Pentru frumoasele manifestațiuni și sărbări ce le-au făcut din acest prilej, laudă li-se cuvine. *Arghir.*

România și bulgaria.

Despre neînțelegerea dintre România și Bulgaria se mai împărtășesc următoarele:

Guvernul român a comunicat guvernului Sârbiei descoperirile făcute de către instrucția făcută cu atâta energie și minuțiositate în chestia omorului lui *Mihăileanu*, din care rezultă, că Bulgarii complotiști plănuseră să omoară pe regele Carol și pe regele Sârbiei.

Guvernul sârbesc, în urma acestei comunicări a intervenit pe lângă guvernul din Sofia, spre a urmări pe șeful complotului, pe banditul *Sarafoff*. Se depeșează acum din Sofia, că primul-ministru bulgar *Ivancioff* a dat ordin, ca instrucția să înceapă în contra lui *Sarafoff*.

Parchetul din Sofia a citat înaintea procurorului pe Boris *Sarafoff*, care s'a prezentat la parchet.

Procurorul i-a luat un lung interogator, insistând mai ales asupra scrisorilor ce se găsesc la dosarul afacerii *Mihăileanu*, a cărui instrucție se continuă încă în România. În aceste scrisori se vorbește despre atentatul plănuț în contra regelui Alexandru.

Sarafoff s'a arătat foarte indignat de această acuzare adusă contra lui. El a respins-o spunând, că nimic nu este adevărat din ce este acuzat. Totodată a cerut producerea acestor scrisori pentru a dovedi că ele s'nt false.

Cu aceasta interogatorul a fost terminat.

O știre mai nouă vestește următoarele: O telegramă din Roma spune, că Austro-Ungaria și Rusia au adresat notă colectivă guvernului bulgar, de cuprinsul, că dacă nu pune capăt activității comitetului revoluționar macedonean, puterile mari europene, cari au subscris tratatul dela Berlin, vor aduce în Bulgaria o gendarmerie și poliție internațională, în scopul, să restabilească ordinea în Bulgaria și să pună capăt machinațiunilor comitetului revoluționar.

Preotul Simu.

— Vezi ilustrația. —

Dăm azi portretul unui vrednic preot Român de pe Murăș, din *Gheja*, a preotului *George Simu*, care e fruntaș între preoții noștri și totodată un bun scriitor cunoscut în lumea românească, din peana căruia vom publica în curând o frumoasă povestire.

Preotul GEORGE SIMU.

Înmormântarea unui învățător.

Chiheriul-inferior, la 13 Sept. 1900.

Am așteptat ca o peană mai bună și mai ageră din părțile noastre să vă facă cunoscută moartea regretatului *Alexandru Lenard*, fost învățător în Chiheriul-superior. E foarte dureros! Un învățător foarte bun, despre care colegii lui, publicul și autoritățile noastre se nu știe absolut nimica, e și mai dureros! El a fost născut în parochia Sântu, lângă Reghin, a rămas orfan de părinți, l-a ajutat chiar și până în urmă o mătușă a sa, acum foarte bătrână, o femeie nobilă, religioasă și cu frica Domnului, etc. *Alexandru Lenard* s'a mutat la veciniciile locuințe ca unul ce 'și-a îndeplinit cu scumpătate cariera sa de învățător în Chiheriul-superior și mai nainte în Abafaia, aproape de Reghin; de aci, la cererea sa și recomandarea dlui pe atunci protopop *Basiliu Raț* a fost înaintat la stațiunea mai bună Chiheriul-superior. Aci a funcționat demnul învățător cu mare sîrguință și devotament pentru poporul seu și elevii lui incredințați; am fost de față la esamenele lui și totdeauna au reușit cu laudă spre lauda acestui tract. Răposatul a avut o înmormântare foarte frumoasă, la care a luat parte *Ioan Suci* din *Cacuciu*, *Alexandru Scridon* din *Sierbeniu*, *Iuliu Harșian* din *Chiheriul-de-jos*, ca cântăreți cari au ridicat solemnitatea, *Borsoș*, învățător romanocat. din *K.-Remete*, etc.

Înmormântarea a fost în 20 August, celebrând 4 preoți: *Nicolau Mateiu*, parochul *Chiheriului-de-jos*, *Nicolau Radu* din *Telen* și socrul-seu *Avram Vlad* din *Alfaleu*, și subscrisul; iertăciunile le-a luat preotul local *Nicolau Mateiu*.

După răposatul au rămas 4 orfani și văduva lui, ca una care plânge cu amar pe soțul seu iubit, — mătușă sa de present în *Reghin*, un frate tot acolo și două surori. Poporul, elevii lui și

colegii au pierdut în el pe cel mai nobil și blând suflet.

Dormi în pace, iubite, și fii barem acum liniștit în recele mormânt de atâtea amărăciuni ale vieții.

Jeremia Pop de Harșian,
paroch în *Chiheriul-de-jos*.

Sfințire de biserică.

Târnova, în Septembrie a. c.

De mult nu am avut în comuna noastră o sărbătoare atât de frumoasă, ca cea din 15/28 August a. c. (Sf. *Mărie*). În această zi s'a sfințit biserică gr.-or. pictată astă-vară foarte frumos de pictorul dl *St. Sbegan* din *Lugoj*.

Des de dimineață o salvă de buibuituri vestia această sfântă și măreață zi de sărbătoare. La orele 6¹/₂, se puseră rînd vre-o 20 de voinici călări, formând un frumos banderiu cu dl paroch în frunte și fiind toți îmbrăcați în frumoasele costume naționale porniră spre întimpinarea on. d. protopop *M. Popoviciu* din *Bocșa-montană*, până la locul numit: »*Poiana-nucului*«, o romântică poiană — cale de o jumătate oră dela *Târnova* — încunjurată cu frumoasă pădure de fag și stejar.

Nu trecu mult și ajunseră și așteptării oaspeți (dl prot. și doamna), fiind salutați de harnicul și bravul nostru paroch *I. Turnea* prin scurte, dar' frumoase cuvinte de primire. Dl protopop mulțumește, ear' voinicii strigau: »Să trăească«. După aceea se puseră în mișcare. În fruntea banderului mergea codreanul *Pagu*, după dînsul *Fl. Dolia*, purtătorul unui steag cu cocarde tricolore naționale, după ei urmau ceilalți voinici tot doi cu doi, avînd în mijlocul lor căruța cu on. oaspeți și cu dl paroch.

În marginea comunei primiră câteva buchete de flori dela tineret și fură salutați cu o salvă de buibuituri de pive. Ajunși la casa parochială dl protopop mulțumește poporului de întimpinarea ce 'i-a făcut. La orele 9¹/₂, s'a început serviciul divin. Răspunsurile liturgice au fost foarte bine esecutate de cântăreții plugari în frunte cu dl învățător *P. Dolia*.

Frumoase și pline de învățături au fost cele două predice, rostite de dl protopop și dl paroch, prin cari s'a

arătat voința și hărnicia poporului, care — afară de puțină inteligență — a contribuit cruceri cu cruceri până-ce a făcut frumoasa sumă de 400 florini și cu aceasta a înfrumșetă sfânta noastră biserică.

Pe la 4 ore d. a.

Horă mare și frumoasă.

Horă mândră și voioasă,

s'a încins... dinaintea sf. biserici. Oaspeții au fost de față la toate acestea, și foarte multă bucurie le-au cauzat — și plecând — până la casa parochială 'i-a petrecut »*musica comunei*« cu o mulțime de lume.

Ear' când dl protopop rosti o vorbire mulțumind pentru primire, strigătele de »Să trăească« nu mai încetau.

După un moment mulțimea era earăși prinsă în horă, ear' on. oaspeți pe cale spre *Bocșa*.

Voesc a face cunoscut p. t. public și numele câtorva inteligenți cari au dăruit deosebite sume pentru înfrumșetarea sfintei noastre biserici. Acestia sînt următorii domni: *I. Turnea*, paroch; *P. Dolia*, învățător; *At. Păun*, jude comunal; *R. Pagu*, codrean; *P. C. Fortun*, codrean comunal, din loc. *D-nii*: *Al. Crăciunescu*, notar cercual în *Soceni*; *Dr. P. Mladin*, doctor cercual în *Brebul*; *Dr. P. Cornean*, avocat în *Oravița* ș. a.

Pentru această faptă marinimoasă a d-lor, cât și pentru toți ceilalți, rog pe bunul Dumnezeu să le dăruiască mulți și fericiți ani.

I. C.

Daruri de Crăciun pentru săraci.

»Mila dată săracilor
te curăță de păcate, îți
câștigă îndurare și vieță
vecinică.« *)

Cu considerare la numărul de tot mare al săracilor noștri (copii de școală, ucenici, văduve etc.), subscrisul comitet la finea anului trecut a pus la cale între inimile îndurătoare o modestă colectă în bani, alimente și îmbrăcăminte, ce s'au împărțit în ajunul Nașterii Domnului nostru *Isus Christos*, ca daruri de Crăciun între săracii noștri.

Din această colectă parte li-s'a făcut după puțină la peste 300 copii săraci, văduve și oameni lipsiți.

La distribuirea darurilor, ce n'a fost lipsită de scene mișcătoare, am trebuit să facem dureroasa experiență, că cu mult prea puțin am adunat, decât să fim în pozițiune să ajutăm și numai în parte pe toți aceia, cari cu drept cuvînt ar fi trebuit să fie miluiți.

Din acest motiv hotărîre am luat a continua și pe viitor împărțirea de daruri și a pune de pe acum la cale colectarea de bani și de vestminte.

Un comitet din damele corului »*Reuniunii sodalilor români din Sibiiu*« au primit cu multă prevenire sarcina de a ne sta în ajutor și de a colecta în acest scop.

Împărțirea darurilor pentru anul de față o vom face în mod de tot sărbătoresc în prezența tuturor aceluia, cari durere au pentru cei lipsiți.

Ne permitem a apela și pe această cale la inimile generoase rugându-le, ca din prisosul lor să contribuie cu cât de puțin la alinarea suferințelor săracilor noștri.

Lacrămile vărsate de săracii noștri vor servi de cea mai înaltă recompensă pentru toți aceia, cari posibilă ne vor face această manifestare a simțului și datorinței creștinești. *Sibiiu*, 11/24 Septembrie 1900. Comitetul »*Reuniunii sodalilor români din Sibiiu*«. *Victor Tordășianu*, president. *Ioan Apolzan*, notar.

*) Inscripția pe icoana Maicei Domnului, din localul »*Reuniunii sodalilor români din Sibiiu*«

Meseriașii și neguțetorii noștri.

Meseriași.

Meseriașii din Reghinul-săsesc.

Bistrița, 15 Septembrie 1900.

Iubite amice!

La prețuita-ți epistolă, în care ai bunătate a întreba, că în timpul »vacanței celei mari« pe unde am umblat, — eată viu a-ți răspunde pe calea aceasta.

După o călătorie de vre-o două zile am sosit la Reghinul-săsesc. Cred că ai auzit despre acest oraș, care de altcum e destul de bine cunoscut tuturor Românilor. Poate că-ți vei fi închipuind, că Reghinul e un orașel mic și sërman? De ai crede așa ceva te-ai înșela, căci Reghinul e un oraș după toată puterea cuvântului frumos și foarte bogat, fiind unii locuitori aproape milionari.

Și ce cugeți oare, cum acel orașel, care înainte de aceasta cu 50 de ani era numai ca o comună simplă, săracă și lipsită, cum de s'a schimbat atât de mult, și cum de în locul caselor simple, joase și sărace azi sânt o mulțime de edificii pompoase, cari în ambițiunea lor par a se înălța spre cer, îngânând cu mândrie cuvintele »prin sudoare și câștig pe cale dreaptă m'am zidit«.

Și știi cari au fost isoarele acelor venit colosale, de cari azi se pot mândri locuitorii Reghinului? De nu știi, ți-le spun: *meseriile și comerțul*, căci dacă vei merge în Reghin sigur că te va cuprinde mirarea, văzând la fiecare casă câte cel puțin o firmă atîrnând de perețele fațadei aceleia; arătându-ți că acolo locuiește un măiestru oare-care.

Azi Reghinul se mândrește nu cu mai puțin decât 500 firme de meseriași, afară de aceea cu o mulțime de neguțetori de plute, precum și cu un număr însemnat de prăvăli frumoase, bine aranjate și foarte bogate, cari azi dispun de capitale mari.

Să-ți înșir numărul meseriașilor, cari erau pe la anul 1894, după o statistică oficială și eată că nu te vei mai afla în dubietate, eată: măsari 34, tinichieri 8, ciobotari 146, păpucari 31, pălărieri 16, cădari 43, rotari, fauri 42, funari 24, curelari 11, timari 79, apoi cojocari, căldărari, friseri, aurari, fotografi etc., o mulțime — dar' toți acestia oare dela 1894 încă cât s'au înmulțit.

Astăzi Reghinul este unul dintre orașele cele mai împoporate cu meseriași, cari cu marfa lor bună și frumos lucrată, cutrieră tinuturi îndepărtate, câștigând o mulțime de bani, așa cât azi dispun de frumoase capitale, ducând o viață liniștită și îndestulată. E adevărat, că la formarea capitalelor ajută și buna lor chiverniseală, precum și diligența lor neînchipuită.

Și știi de ce ți-am înșirat numărul meseriașilor? Numai pentru a-ți arăta că în marea aceasta de numeri licăresc și vre-o 16 nume de meseriași *români*, cari în urma muncii lor diligente și bune se mândresc cu frumoase averi și venite, deși numărul lor dispare față de imensa mulțime a străinilor ce le fac concurență.

Munca dreaptă și buna lor chiverniseală, însă nu-i lasă ca să dispară cu totul, căci ei azi se bucură de o prea frumoasă clientelă din loc și jur.

Dacă te vei abate vre-odată prin Reghin și de vrei să te convingi despre ceea-ce-ți spun, eată-ți înșir aici numele meseriașilor noștri:

Mihail Bucur, rotar și faur, strada Magazinului; Dumitru Ințe, păpucar, lângă podul temniții; Ioan Nemethi, păpucar, în piață; N. Man, păpucar, în deal; Mihail Simonis, croitor, strada Promănezii; Dumitru Suci, croitor, strada Cassel; Mihail Bloz, croitor, strada podul temniții; Petru Cismaș, croitor, strada Biserica-cat.; Gregoriu Simonis, întreprinzător de edificii, strada Podul temniții; Petru Maier, lăcătar, strada Schobel; Iosif Șipoș, timar

(dubălar), strada Bereriei; Petru Pragai, timar, strada M.-Reghin; George Căluț, cismaș, strada Abăfăia; Nicolae Duda, cismaș, strada Abăfăia; Stefan Arieșan, barbier, în piață; Ioan Raț, hotelier, strada Dredat.

Durere, că comercianții nu avem numai doi: Nicolae Marinoviciu, în piață, și N. Muntean, strada Maghiar-Reghin. Afară de aceia sânt o mulțime de zidariși bărdași, precum și o mulțime de cofetari etc., cari încă o duc foarte bine, bucurându-se de un venit frumușel.

Comunicându-ți aceasta, te rog a-mi scrie ceva despre meseriașii de pe acolo, căci trebuie ca să dăm la iveală tot ce știm despre meseriașii noștri, cari până acum au fost atât de puțin luați în seamă.

Să ne aducem aminte că »meseria e plug de aur« dela care multe bune putem aștepta și să ne dăm silința, ca poporul nostru să-și deie pruncii la meserie.

Teodor A. Bogdan, învățător.

Meseriașii din Sibiu.

Din »Anuarul« »Reuniuni sodalilor români din Sibiu«, eșit de curând, dăm următoarele date privitoare la membrii Reuniunii și la meseriașii din Sibiu:

În scopul cunoașterii în parte și a referințelor familiare, dar' mai cu scop de a încălzi meseriașii noștri pentru însesi Reuniunea, presidentul Reun. însoțit de cassar, a cercetat la locuințele lor pe aproape toți măiestrii noștri. Esperiențele făcute au produs bună impresie și cu viață mulțumire s'a constatat, că clasa meseriașilor noștri se află în stadiul consolidării și progresării continue. Numărul membrilor noștri aci crește aci scade, după-cum adecă sodalii noștri se stabilesc sau părăsesc atelierele de aici. Încât pentru cei-ce au părăsit Sibiuul, constatăm cu plăcere că membrii: George Maier, sodal mäsar și George Säsärman, sodal păpucar, totodată membri în comitet; Ioan Nicolau, culegător-tipograf și Ioan Moldovan, sodal lăcătar; Teodor Cristea, sodal croitor; Ioan Dobrotă și Nicolae Secaș, sodali pantofari și Petru Lazar, sodal cojocar, au ținut să-și iee rămas bun dela comitet și prin aceasta dela Reuniunea noastră. *)

Reuniunea noastră după protocolul membrilor în 1897 a avut 75 membri ordinari, cu cotisațiunea de 20 cr. lunar, din cari 17 măiestri, 58 sodali, ear' din acestia:

Culegători-tipografi 10, bărdaș 1, cismari 8, croitori 9, curelari 2, cojocari 12, faur 1, franzelari 2, lăcătuși 3, lustruitori 2, mäsari 5, olar de lux 1, pielari 1, pantofari 12, pilar 1, zugravi de case 2, zidar 1 și strunari de fer 2.

În 1898 în total: 124 membri, din cari 31 măiestri, 93 sodali, ear' din acestia:

Culegători-tipografi 22, bărdaș 1, cismari 23, croitori 14, curelari 3, cojocari 4, compactori 2, dogari 1, franzelari 5, lăcătuși 7, lustruitori 2, morar 1, mäsari 6, mașinist 1, olar de lux 1, pielari 2, pantofari 21, pardositor 1, pilar 1, rotari 2, zugrav de case 1, zidar 1, strunari de fer 2, și comercianți 1.

În 1899 totalul membrilor e cu 137, din cari 36 măiestri, 99 sodali și 2 privați, ear' din acestia:

Culegători-tipografi 22, cismari 23, croitori 14, curelari 6, cojocari 5, compactor 1, comercianți 2, fauri 2, franzelari 5, frizeri 3,

*) Aceea, 'mi-se pare conform statutelor ar trebui s'o facă fiecare membru. Culeg

lăcătuși 7, lustruitori 2, măcelari 3, mäsari 11, pielari 2, pantofari 19, petrar 1, pilar 1, rotari 2, tinichigiu 1, zugrav 1, zidari 2 și privați 2.

Din datele aci înșirate reese că breasla de compactor nu este îmbrățișată decât de un singur măiestru. ear' breasla de pânzar, șăpcar, arămar, pălărier, orologier, grădinar, argintar, hornar, fabricanți de case de fer etc., nu au reprezentanți între meseriașii noștri.

Pentru cunoșterea datelor de căpetenie din vieța membrilor noștri, am introdus un protocol fundamental cu rubricile: »Nr. curent«; »Numele, conumele și meseria«; »Comuna și comit., unde s'a născut«; »Anul, luna, ziua nașterii și religiunea«; »Ocupațiunea părinților«; »La cine a învățat meseria«; »Unde a lucrat«; »Vorbește afară de limba maternă«; »A avut ajutor bănesc, de cât și de unde«; »Pregătirea școlară«.

În protocolul nostru fundamental cu data de azi avem introduși în total 142 membri, cari grupați după meserii ne presentă următoarele date:

Bugner sodal 1, cismari măiestri, 5, cismari sodali 16, cojocar măiestru 1, cojocar sodal 1, comercianți calfe 3, compactor măiestri 1, compactori sodali 2, croitori măiestri 5, croitori sodali 11, culegători-tipografi 20, curelari sodali 6, faur măiestru 1, faur sodal 1, franzelari măiestri 3, franzelari sodali 4, frizer măiestru 1, frizeri sodali 2, lăcătuș măiestru 1, lăcătuși sodali 8, lustruitori sodali 2, măcelari măiestri 2, mäsari măiestri 1, mäsari sodali 9, mașinist sodal 1, olar de lux măiestru 1, păpucari măiestri 4, păpucari sodali 16, pielari sodali 2, pilar măiestru 1, rotar sodal 1, strunar sodal 1, tapetar măiestru 1, tinichigiu sodal 1, tipograf 1, vërsător de fer sodal 1, zidari sodali 2, zugrav de case măiestru 1, zugravi de case sodali 2.

În total avem din comitatul Alba-inferioară 19 membri; Bistrița-Năsăud 2; Caraș-Severin 1; Făgăraș 2; Hunedoara 4; Maramureș 1; Murăș-Turda 3; Selagiu 1; Sătmar 1; Sibiu 77; Solnoc-Dobăca 3; Tërnavă-mare 14; Tërnavă-mică 5; Timiș 1; Torontal; 3 (un Român și 2 Sërbi) și Turda-Arieș 5.

După ocupațiunea părinților: 8 sânt fii de funcționari publici, 10 de învățători, 2 de parochi, 2 de neguțetori, 13 de măiestri, 1 de cărcinar, 3 de băieșiși 103 fii de părinți economi; după religie 107 gr.-or. și 35 gr.-cat.; 62 au fost stipendiați din fundațiunea »Andronic«, între cari culeg.-tip. Ioan Apolzan cu fl. 200 anual pentru perfecționarea în Viena; 2 dela »Transilvania«; 1 din fundațiunea »Vancea«; 1 dela »Reuniunea meseriașilor din Brașov«; 2 dela »fondul grănițesc« al reg. 2; 1 dela consistorul din Blaj; 1 dela »Asociațiune«; după pregătirea școlară 6 sânt cu 4 gimn.; 2 cu 3; 7 cu 2, 1 cu 1 cl. gimn.; 2 cu 3 reale, 4 cu 2 cl. reale; 1 fără pregătire școlară (analfabet) și toți ceialți cu pregătire din școala poporală și unii cu pregătire de 1—6 clase civile.

După cunostința limbilor: 16 știu numai românește; 34 românește și nemțește; 28 românește și ungurește; 52 românește, nemțește și ungurește, ear' 12 mai multe limbi.

PARTEA ECONOMICĂ.

Locuința omului.

I.

Vulpile au vezunii, paserile cerului au cuiburi, ear' fiul omului nu are unde-și pleca capul.

Aceste vorbe le auzim noi adeseori în biserică fără a ne cugeta destul asupra înțelesului lor. Drept și mai drept că pâună mai ieri-alaltăieri nu prea puteam zice, că »fiul omului nu are unde-și pune capul«, de oare-ce fiecare om știa baremi atâta, cât știe un dobitoac neînsuflețit, că adecă trebuie să aibă bordeiul lui mare-mic, după-cum îi erau puterile. Este și azi o zicală, care sună celor-ce se leagă de lume: »Mai ântăiu casă și masă și după aceea boreasă!«

Așa și era până mai ieri-alaltăieri. Ficiorul, care voia să se lege de lume, se gândia bine că oare unde-și va duce muiera? Din ce vor trăi? Ce va fi cu urmașii lor? Și așa se cugetă și azi cei înțelepți. Dar' — daună — sunt mulți neînțelepți, cari nu iau în socotință unele ca acestea, ci după-ce le-au mijit mustetele, după-ce au scăpat de cătanie, hai! că numai cu muieră-i e dator Dumnezeu! Se leagă tinda cu manda și înmulțesc sărăcia în lume. Baremi de-ar face ca paserile cerului! Că ele, dacă s'au însoțit două la olaltă, lucrul cel dințaiu le este se-și facă un cuib potrivit. Și-l fac, e al lor, acolo se așează de durmit, acolo se retrag de vremi grele, acolo-și scot și cresc puții. Singur cucul este care nu face ca alte paseri și dela cuc au luat pildă unii oameni cu mintea ușoară. Dar' așa nu e bine. Ba, dacă vom lua bine seama la albine, acolo vedem un lucru foarte minunat. Ele, dacă s'au înmulțit de nu mai pot trăi la olaltă într'o coșniță, lasă pe cele tinere în coșnița cea veche, în casa părintească și cele bătrâne și pățite es, roiesc, își caută altă casă. Dela aceste animale mici și minunate ar putea lua și omul esemplu, că adecă: dacă și-a crescut copiii, să le asigureze loc de scutire, să le facă câte un bordeiaș cât de cât, baremi în fundul grădinii, baremi afară

din sat pe o holdă, numai se știe ei, că acel bordeiaș este al lor, numai al lor. Așa și fac cei cu bună socoteală. Dar' nu toți vreau să facă așa, ear' unii și de-ar vrea nu pot face, că s'a urcat necazul sus deasupra capului lor și mod de a-l arunca jos nu află, că la mulți le lipsește socotința. Și așa e rău. Că ce poate fi mai rău pentru un om decât să nu aibă el locul lui de așezământ? Ce poate fi mai neplăcut, decât ca părechea de nou căsătorită să se strimtoarească într'o cămaruță a oare-cuiva, pentru care trebuie să plătească bani ori zile de lucru, și din care-i poate scoate stăpânul când va voi? Și cu maresupărare trebuie să spunem, că azi așa se întâmplă în foarte multe locuri. Se însoară Ioan, ia pe Anuța, ca-și-când s'ar însoți două paseri, una dela răsărit și alta dela sfîntit, și — după nuntă — n'au unde-și pleca capul. Șed un an doi în cămara unuia, de unde-i scoate dintr'o pricină ori alta. De acolo-și iau bulendrele în cap și merg pe un an doi în altă cămară; îi umplu copiii, îi umple sărăcia și necazu-i gata.

Dar' așa nu-i bine.

Ean să vedem cum ar fi bine?

Să fim bine înțeleși, că noi scriem numai pentru popor, pentru țărani, că »cei învățați« s'or ști ei chivernisii și fără sfaturile noastre.

Dacă Dumnezeu ne-a dat copii, trebuie să-i creștem în frica lui Dumnezeu și cu tragere de inimă cătră lucru. Crescuți fiind așa, până le vine vremea căsătoriei, le putem înciripa câte un bordeiaș cât de cât. Și eată cum: Punem casul, că eu am numai o grădină, pe care mi-e casa și două jugerele de loc la câmp; dar' la atâta avere am 3 ficiori și două fete.

Puțină avere la așa mulți copii! Dar' »mare sat e lumea asta, bună gazdă-i Dumnezeu!« Dau doi ficiorași la măiestrii. Când sunt de 17 ani pot fi învățați gata. Având ei măiestrie și fiind cu frica lui Dumnezeu, de când is de 17 ani, până ajung vîrsta însurăturii pot face fiecare câte 3-4 sute fl bani uscați, ori baremi atâtea coroane. Banii aceia-i învăț să-i adune la o

bană până se apropie vremea însurăturii. Atunci cu acei bani, chiar la sate, le cumpăr câte o fărîmă de grădină și le fac câte o cocioabă de căsuță, care, se poată zice că-i numai a lor. Având ju-nele atâta, făcut din sudoarea lui, își capătă și soție mai curînd și mai din oameni, decât atunci, când nu are numai ce e pe el. Pe astă cale se fac căsătorii fericite și viitorul familiei e asigurat. Că, avînd măiestrul căsuța lui și măiestria cea bună, nu numai că nu duce lipse, dar' prinde la stare dacă lucră și cruță. Pe copilul ce l-am ținut acasă, să ne fie sprigin bătrînețelor, îl așezăm în casa noastră; pe fete le mărităm și le facem parte, din ce biată avem. Că nu-i mai nesocotit lucru, decât cum fac unii părinți, care-și zic: »Până trăesc nu dau nimenui nimic, după moartea mea — baremi se să spînzure, ori își dee'n cap!« De aci vin pricine, neînțelegeri, certe, bătăi, procese, sărăcie.

Dar', va întreba cineva, cum să faci zestre fetelor din așa puțină avere și să-ți mai rămîna și ție? Cum? Eată așa:

Până-s copiii mici îi ținem cu chiu, cu vai, cum putem. Atunci ni-e mai greu. Dar' îndată-ce s'au apucat cât de cât, ne sînt de ajutor, ne fac folos, ne ajută la lucrul câmpului de nu mai trebuie să aducem tot lucrători pe plată. Atunci am scăpat deasupra necazului. Am 3 ficiori și 2 fete, am dat pe 2 la măiestrii, îmi mai rămîna acasă trei de lucru și cu mine sînt patru; pe muieră nu o mai număr, că ea trebuie să stea pe-acasă să ne facă de mîncare și să grijească decîte ceva ce avem pe-acasă. Atunci, când toți sîntem de lucru, în fiecare an putem face câte o frumoasă sumă de bani uscați. Și eată cum:

Lucrăm tot patru inși. La cele 3 jugerele ce le avem, n'avem ce mocoși tot timpul, deci mergem și lucrăm pe bani la cei-ce au loc mult și lucrători în casă puțini. Banii căpetați nu-i dăm pe tutun și vinars, nici pe podoabe, ci-i legăm cu șapte ațe. Când noi patru inși am adunat o sumă de 6 fl, nu zicem că ăștia-s ai mei, ceia ai tăi, ci pe toți bine cumpărăm o purcică, din care la anul ne vom mira înșine ce vom avè. Că, de avem noroc, din

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbițoiu.

III. Răsbunare.

(Urmare).

— Cum, poate să-i peșesc eu vreuna?

— Nu! Măria Ta, n'am asemenea gânduri. În altă privință ne-ai putea ajuta mult.

— Cum? Ean grăbește și spune!

— Este la noi în sat un om, Petruț Preda, nu știu cunoaști-l Măria Ta sau nu, acela are o fată harnică și după rînduială, de bogată nu-i așa bogată, cine și întreabă de bogăție, căci doar' am eu cu ce să o țin, dar' totuși ar fi bună de casa noastră. — Aci se opri bătrînul și-și șterse sudorile de pe față.

— Aci cum să-ți ajut eu? — întreabă solgăbirul, a cărui curiositate neîntrerupt creștea.

— Măria Ta mi-ai putea ajuta, — continuă crăsnicul ținînd încă tot în

mână năframa. — Petruț Preda ar da fata după Todor al meu, dar' ea nu voește nici-decum...

— Acolo eu nu-ți pot nimic ajuta, dragul meu, dacă nu vrea fata.

— Ba mi-ai putea Măria Ta, putea. Fata pentru aceea nu vine după Todor al meu, — of Doamne, oftă crăsnicul, am ajuns se vorbim și copilării, — căci e îndrăgostită în un fecior, un nemernic al lui Vasile Barboni lui Barbu, deci mă rog să faci ce-i face, să mă bagi în ce mi-i băga, numai să umbli să se înroleze de soldat la asentarea din primăvara aceasta, acel fecior al lui Vasile lui Barbu, căci atunci fata va trebui să vină după Todor al meu. Eată de ce mă rog eu.

— Hm! Hm! — răspunse solgăbirul făcînd cu capul într'o parte și într'alta.

— Mă rog, — repetă crăsnicul, — fă ce-i face, căci poți dacă voești, apoi bagă-mă în ce mi-i băga.

— Greu lucru poștești dela mine, crăsnice!

— Greu și nu prea, pentru-că feciorul e voinic ca stejarul și sănătos ca mărul, apoi și până acum de 2-ori numai cu lăcrămății a scăpat neînrolat.

— Bine, bine, crăsnice, dar' ce se alege atunci de sufletul meu, când las pe bătrînul acela singur și fără ajutor, ear' pe singurul seu lăstar, pe razimul neputințelor lui îl trimit soldat cine știe unde?

— Oh, Măria Ta, la de acele să nu te gîndești. Eu primesc pe sufletul meu răspundere înaintea lui D-zeu. Vasile lui Barbu e om destul de în putere ca să se poată ținè singur, căci afară de niște călbejoase de oi, pe cari însuși le poate păzi, nu are altceva. Cât are cu săpatul, cu seceratul, cu cositul, cu strînsul fînului, doi oameni cum se cade gată în câteva săptămîni.

— Așa va fi, las că e în putere, las că e sărac, cu toate-că tocmai pen-

o purcică la anul avem 50—60 fl. numai pe porci și ea rămâne mai departe pentru prăsiere. Acei 50—60 fl. sînt capital ce-l creștem tot pentru una din fete, la care nu ne atingem. Apoi facem un asemenea capital pentru a doua fată, tot din porci. Și așa mergînd an de an, prindem stare, de ne putem înzestra fetele cu bani gata ori cu vite în prețul părții de moșie ce avem. Ear' moșioara rămâne neștirbită pe seama celui mai tînr copil și a noastră la bătrînețe.

Dar' punem cazul că eu sînt om sărac, n'am decât căsuța, dar' am 6 copii, și n'am avut modru ori pricepere a-i da la măiestrii, cu atât mai puțin pe la școale. Nici în cazul acela nu-i iertat s'e-i lasă fără ceva bordeiaș, cât de cât. Și se poate, numai cât trebuie bună purtare și hărnicie. Trebuie să fim pildă de hărnicie și de cruțare fiilor noștri. De mici trebuie s'e-i deprind la aceste virtuți. Și, ca s'e-i pot deprinde, trebuie ca atât eu cât și soția mea să fim astfel. În casa noastră înjurături și vorbe de hulă să nu se audă; în casa noastră lucruri nefolositoare să nu se aducă; în casa noastră tutun și vinars să nu între; în casa noastră podoabele să nu aibă loc. Să trăim cu mîncări simple și cu haine simple și să bem apă rece. Dacă ar vedea copiii noștri la alți copii podoabe și ar rîvni la ele, să nu zicem: »aceia pot avea, că-s auți«, ci să le explicăm, s'e-i facem să înțeleagă că: opinea noastră e tot atât de cinstită ca și ciobota bogatului, ba încă-i mai bună, că-i mai ieftină, mai ușoară și mai călduroasă; s'e-i facem să priceapă că schimbările noastre cele groase, făcute de mama, nu sînt cu nimic mai puțin frumoase și folositoare decât ale bogatilor, cele subțiri; s'e-i facem să înțeleagă că noi de aceea nu fumăm tutun, fiindcă e stricacios gurii, ochilor, grumazilor și pieptului; s'e-i aducem să priceapă că noi de aceea nu bem vinars, fiindcă ne strică mintea și sănătatea, ne sărăcește și ne umple de păcate.

Povățuiri astfel prin vorbe bune și prin pilde adevărate, să tragem nădejdea că și ei vor fi așa, că doară zice proverbul (zicala): »Cum e tata, așa-i fiul; cum e mama, așa-i fata«.

tru-că e sărac îi trebuie sprigin, dar' d-ta gîndești că dacă sînt eu solgăbiru pot face soldat pe cine vreau eu? Nu știi d-ta, că este o comisiune esaminătoare, care pe cei harnici și buni dacă n'au lăcrămății îi înrolează? Nu știi d-ta, că eu numai stau acolo de față, unde numai când și când zic și eu câte una? Nu știi d-ta, că dacă 'mi-aș deschide gura pentru unul sau pentru altul, membrii din comisiunea de asentare ar veni la convingerea, că eu sînt plătit bine de unul și de altul? Și atunci nu cugeți d-ta, că aceia ar lucra tocmai împotriva voinței mele?

— Ba le știu, Măria Ta, toate. Tocmai pentru aceea te rog să faci tot ce-ți va sta în putere, să miști toată peatra, căci de cheltuială e grija mea. Am zis încă înainte de a spune ce am de gînd, că să mă bagi în ce-'mi-i băga, să ceri ce vei cere, voi jertfi mult, numai pe nemernicul acela s'e-l pot vedea înrolat odată și dus departe de satul nostru.

Apoi: dacă pe lângă aceste îi vom deprinde a se ruga lui Dumnezeu cu toată evlavia și-i vom duce cu noi la biserică, se va încuiba în ei și simțul cel moral, care face pe om desvîrșit.

Astfel crescîndu-i, să nu ne temem că vor duce lipse în lume. Ba, să fim convinși, că și de sîntem noi săraci, ei pot să prindă la ceva stare mai bună șoară când vor fi mari. Că, chiar de nu am avut modrul ori priceperea s'e-i dăm la vre-o măiestrie deosebită, îi dăm sluguțe la oamenii cei mai aleși din sat, unde învață lucrurile economice cum se cuvine, și învață a umbla cu plugul și cu carul, cu boii și cu vacile și cu oile, pe lângă ce mai capătă și mîncare, haine și simbrie. Apoi dacă la simbria aceea noi nu ne vom atinge, nici vom suferi ca copiii s'e o strice pe lucruri nefolositoare, după-ce ei au cele de lipsă la stăpîni, ei vom pune-o mîndru frumos la vre-o cassă de păstrare, atunci să fim încredințați că din acea simbrie în 10—12 ani se adună o sumă din care s'e-i putem face casă cât de bună. Să ne înțelegem:

Cînd e copilul de 12 ani, de numai de umblat la vite îl poți folosi, are simbrie în bani ușați 12—16 coroane pe an pe lângă hrană și îmbrăcăminte, de aci încolo-i tot crește simbria cîte cu 4 coroane la an pînă e de 16 ani; ear' de aci încolo-i sue simbria, cît — cînd e de 25 ani are la 80—100 coroane. Să adunăm:

cu 12 ani	are	12	coroane
> 13	>	>	16
> 14	>	>	20
> 15	>	>	24
> 16	>	>	28
> 17	>	>	36
> 18	>	>	48
> 19	>	>	56
> 20	>	>	68
> 21	>	>	79
> 22	>	>	86
> 23	>	>	96
> 24	>	>	104

Suma 621 coroane.

Așadară, pe slujit poate aduna în 13 ani peste 600 cor., care însă puși la cassă de păstrare cresc, cît cu capul banilor și cu camete cu tot vor fi cam 800 coroane.

Acum, cînd ficiorul e de 24 ani și are haine bune de pe slujit și are bani

gata 800 coroane, nu e de desprețuit, că are cu ce-și cumpăra o moină și cu ce-și face pe ea o căsuță. Atunci se poate însura, că-i semn că nu va duce lipse nici ca însurat, dacă a știut a-și păstra agonisita de pe slujit.

Așadar': »Mai ântăiu casă și masă și după aceea boreasă!«

(Va urma). I. P. Reteganul.

Cari sînt semnele după care se cunoaște că un cal este schiop, calul fiind în grajd.

Un cal se cunoaște că este schiop nu numai cînd este în mers, dar' chiar cînd stă pe loc, în grajd.

În grajd, atunci cînd el nu suferă de nici un picior, calul își întrebunțează deopotrivă căteși patru picioarele, la susținerea corpului, stînd cînd este liniștit de regulă în trei, pe cele două de dinainte și cînd pe dreptul cînd pe stîngul de dindărăt.

Cînd unul dintre picioare însă suferă, lucrurile nu se mai petrec astfel; animalul 'și-l economisește, spriginindu-se pe el prea puțin sau de loc. Așa dacă piciorul schiop este de dinainte, el îl ține scos înaintea celui sănătos, care este bine spriginit pe podină. Adeseori cu piciorul bolnav face mișcări legănându-l neîncetat dinainte îndărăt, din care cauză, așternutul din dreptul acelu picior este asvirlit într-o parte și într'alta, ear' podina oare-cum tocită sau frecată, prin potcoava sau copita piciorului beteag. (Să nu se confunde această însă, cu obiceiul ce au unii cai de a bate din unul din picioarele de dinainte, nefiind schiopi, la apropierea sorocului pentru a li-se da apă, fîn și mai ales grăunțe).

Dacă calul schioapă de un picior de dindărăt, el își ține acel picior oarecum ridicat spriginit numai pe virful unghiei sau chiar de loc, ceea-ce nu se observă pentru picioarele de dinainte.

Dacă calul schioapă de amîndouă picioarele de dinainte, atunci el întinde aceste picioare înainte cît se poate de mult, ear' pe cele de dindărăt le viră sub corp.

Dacă schioapătă de amîndouă cele de dindărăt, dobitocul abia se ține în

Rămînînd fata lui Petruț Preda singură, dorința mea și a lui Todor al meu e ca implinită.

— Aha, te-am prins în cursă, acum te joc cum vreau eu, — cugetă solgăbiru, apoi zise:

— Bine, crâsnice, ca s'e-ți fac pe voe, mă apuc și de acest lucru greu de dus în deplinire, înainte însă îți spun, că are să te coste mult...

— Costeze-mă cît mă va costa, numai cheltuelile să nu fie zădarnice, — îl intrerupse crâsnicul.

— Cînd mă apuc eu cu toată rîvna, cheltuelile nu vor fi zădarnice. Voiu sta cu mîni cu picioare s'e-ți pot implini pofta. Știu că voiu avea mult necaz, multe căi, multe rugăminți să fac, voiu avea să mituesc pe mulți, dar' ved că pe toate te învoești să le suportți.

— Le voiu suporta toate, — aprobă crâsnicul înclinînd din cap.

— Cu atât va fi mai greu, — continuă solgăbiru, — cu cît timpul e

scurt și d-ta la asentarea din anul acesta vrei să fac s'e-l înroleze.

— Da, da, de bună-seamă acum.

— Eu din parte-'mi 'ți-aș da sfațul să te lași de gîndul d-tale, să te lași și să capeți feciorului d-tale altă fată, căci doar' acum e lumea plină de fete, capătă-i alta și nu cheltuie atîția bani, de oare-ce banii sînt scumpi, ear' muierea e tot muiere, — zise solgăbiru că s'e-i cerce statornicia.

— M'aș lăsa Măria Ta, lăsa, nici nu 'mi-aș prinde firea cu Petruț Preda cu atât mai virtos nici cu copilul lui Vasile lui Barbu, căci ved că am să mă scarpin în cap de ce voiu să plătesc, dar' n'am ce face; feciorul meu de ce-și pune odată în gînd nu se lasă odată cu capul, vezi Măria Ta, e întrecut, e loasnic, nu vrea să știe de necazurile vieții.

'L-am învățat eu, 'l-am sfătuit ca un om, care am umblat și pășit multe,

picioare, mișcă neîncetat picioarele be-tege, spriginindu-se câte o clipă când pe unul când pe altul, căutând astfel a-și alina durerile, cari se măresc când se sprigină. Așternutul de sub ele este gonit. De multe-ori, când durerea piciorului sau picioarelor bolnave este prea mare, îl vezi pe sormanul animal trecându-l nădușelile, având răsuflarea grea, ear' cu ochii și întreaga lui față arătându-ți suferința.

În fine, din cauză că animalul schiop stă mai totdeauna culcat, nesculându-se decât silit de foame, sete sau alte necesități, nu rar, corpul lui este giulit pe la șolduri, coaste, coate, tîmple etc., ca rezultat al prea multului culcat și săbătut, mai ales când proprietarul lui, fie din lipsă, fie dintr'un rău obicei, nu pune așternut îndestulit sau nu pune de loc.

Irimia Popescu,
medic veter.

(„Albina“).

SFATURI.

Stîrpirea păduchilor de părete (stelnițelor).

Se întîmplă adese-ori, că în unele case de lemn, se încuibeză aceste insecte murdare și foarte uricioase, cari sînt stricacioase chiar și sănătății căsănilor. Contra acestor insecte se poate folosi cu bun succes acidul acetic, care se poate cumpăra din ori-ce apotecă, apoi cu ajutorul unei pompe de sticlă sau plumb, se stropesc toate crepăturile grinzilor și păreților pe unde acelea petrec. Cu deosebire trebuie să se stropască toate încheieturile paturilor. Acidul acetic este mai bun, ca ori-care pulvere de insecte, cu cari încă s'au îndatinat a se stropi în asemenea casuri.

Leac de durmit.

Se întîmplă de multe-ori, că unii oameni, cari lucră mult cu capul (învățării) sau cari sînt cuprinși de gânduri, — nu pot dormi, așa încât au lipsă de ceva ajutor măiestrit, care se poată da trupului odihna de lipsă. Spre scopul acesta putem pregăti un leac foarte ieftin. Luăm adecă câteva fire de sălătă (lăptucă) cu rădăcini cu tot, pe cari, după ce le spălăm bine în apă, le tăiem mē-

căci averea ce o am acum eu am strîns-o, eu cu bētrāna mea; dar' vorbele mele nu le-a bāgat în seamă, ci vēzēnd cā eu nu mai tac de pe el, a zis în urmā cā mai bine se omoarā la picioarele, mele, decāt sē nu aibā pe Florica lui Petruț Preda de soție. Cānd am auzit vorbele acestea am înmārmurit, n'am avut ce mai face, cā vezi Māria Ta, pe ceialalți feciori și fete, pe toți 'i-am împrāgiat și inzestrat, numai pe Todor il mai am, deci trebuie sē fac totul sē'mi pun și sufletul pentru el, dacā vreau, ca zilele bētrānețelor mele sē le petrec în liniște și odihnā. Ar fi bine, Māria Ta, sē-ți ascult sfatul cel înțelept, ar fi bine sē asculte și Todor al meu de mine cāci vēd cā calea pe care apuc azi nu mē va duce la bine, n'am ce face însă, eu voiu muri, dar' el va vedē.

— Vorbele aceste le-am așteptat eu, — gāndi solgābirēul, apoi zise:

— Fie pe voea d-tale, crāsнице, pe feciorul lui Vasile lui Barbu la asenta-

runt, apoi le așezăm într'o sticlă, în care mai punem și rachiu. Peste cāteva zile amestecătura aceasta începe a ferbe, după care apoi se poate și întrebuița. Din amestecătura aceasta se ia apoi totdeauna înainte de culcare cāte un pāhāruț, după care omul adoarme liniștit. Leacul este foarte bun, și precum se mai susține, n'are nici o urmare stricacioasă ca opiul sau morfiul, care folosindu-se prea des, poate provoca chiar o slābire mare a trupului sau încă și alte boale.

Unsoare pentru ungerea osiilor la car.

În economia casei se întîmplă, cā de multe-ori avem rēmāșiță de unsoarei, unturā sau sēu, cari se nimicesc fāră nici un folos practic, pe cānd pe lāngā puținā pricepere, s'ar putē pregāti o unsoare foarte bunā pentru ungerea osiilor la carē. Materiile numite mai āntāiu se tolesc, apoi se strēcūrā, după aceea se toarnā în unsoarea numitā ceva oleu de rapiță sau petroleu. Dacā în unsoarea numitā se mai pune încă atāta fāinā de peatrā lucie (Federveis), atunci obținem o materie foarte bunā pentru ungerea osiilor la carē. Unsoarea numitā, nu se topește vara ușor, ear' iarna încă nu se prea slēiește.

Știri economice.

La Anina s'au gāsīt noue pāturi de cārbuni. De un timp încoace cārbunii începeau la Anina a se gāta. S'au fācut cercetāri lungi și în urmā s'au aflat noue și bogate pāturi, în o adāncime de 400 m.

În Odorheiul sēcuiesc sē plānuiește întemeierea unei fabrice de hārtie. Dorința aceasta s'a exprimat la o adunare din Odorhei, convocātă pentru ridicarea industriei sēcuiesti.

Congresul internațional al cāilor ferate s'a deschis sēptēmāna trecutā în Paris, sub presidența ministrului lucrārilor publice, Baudin. Acesta în vorbirea de deschidere a accentuat între altele marea înaintare, ce s'a fācut în anii din urmā pe terenul comunicației.

tarea din primāvara aceasta il voiu da soldat, apoi d-ta 'ți-i cāuta de treaba d-tale. Aici e māna mea, adā și a d-tale încoace și sē știi cā ce-ți zic eu se și împlinesțe.

— Îți mulțumesc, Māria Ta, — zise crāsnicul ținēnd māna ridicātā în sus, — aș vrea sē știu și eu încāt mē bagi? cāt voiu avē sē plātesc?

— Greu lucru 'mi-ai cerut înainte, pe care 'ți-am fāgāduit cā-l împlinesc, dar' crede-mē, crāsнице, a rēspunde la această întrebare e și mai greu, cāci deoparte nu m'aș îndemna sē cer prea mult dela d-ta, ear' de altā parte n'aș voi, ca ostenelele mele sē nu fie rēsplătite bāremi cāt de cāt. Pentru aceea acum deocamdatā îmi vei lāsa ceva bani, pe cari îi ai la d-ta, ear' ceialalți îi vei plāti la timpul seu. (Va urma).

Zehrentheil. Ziarele maghiare scriu, cā ministrul Darányi, a însărcinat pe cāțiva profesori de agronomie sē ție cursuri agronomice la teologiile Ungvar (gr.-cat.) Sárospatak (ref.) etc. Între acestia e și profesorul Friedrich Zehrentheil, care va propune agronomia la clericii nostri din Gherla. Întrebăm însă cā în ce limbā? latinește sau ungurește? de oare-ce limba romānā e eschisā din seminarul Gherlei.

Starea viilor în comitatul Alba-inferioarā — cum ni-se scrie din pāțile acelea — e destul de mulțumitoare; deosebi pe unde au fost stropite la timp și de cāte douē-ori strugurii s'au dezvoltat bine și promit recoltā bogatā. Vițele au dat rod abundant mai ales în viile promontorului și în cele de prin comunele de pe malurile Murēșului.

În atențiunea industriașilor mici. Pentru aprovizionarea armatei cu îmbrācăminte și montagiul de piele (boconci, cisme, papuci, curele și șelārții), ministrul reg. ung. de comerț a scris concurs sub nr. 56351/1900, dānd drept de furnisare industriașilor mici. Cei cari voesc sē rēspundā acestui concurs pot sē se angajeze la furnisarea unei anumite cantități din materialul recerut fie singuri, fie în companie cu alții, ceea-ce au sē înștiințeze camerei comerciale și industriale pe al cārui teritoriu locuesc. Se cere însă, ca asociații sē fie toți din raionul unei și aceleiași camere. În oferte nu e de lipsā a indica deosebit soiul și mārimea încălțămintelor, pe cari respectivii se angajează a le furnisa; numai la papucii ușori se cere aceasta. Ofertele sînt a se înainta pānā la 31 Octomvrie. Informațiuni mai de aproape se pot lua în biroul camerelor comerciale și industriale. (Membrii Reuniunii sodalilor romāni din Sibiu pot lua informațiuni în localul reuniunii, pentru care redacția noastrā a predat însuși actul venit dela camera comercială.)

Mașină de sēmēnat. Vestim pe economii romāni din comunele de pe teritoriu comitatului nostru, unde pānā acum nu se folosește mașină de sēmēnat, cā subsemnatul comitet central este aplecat a da în mod gratuit spre folosire mașina de sēmēnat.

Cei-ce doresc sē folosească această mașină, sē se adreseze subscrisului comitet cu posibilā grābire.

Mașina se ia în primire în Sibiu și are sē fie transportātă la fața locului și îndērēt pe cheltuiala proprietarului ce o cere și care are sē garanteze pentru înapoierea mașinei în timpul hotărīt de comitet și în stare bunā. În cerere sē se arete și timpul, de cānd și pānā cānd voește sē o folosească.

Dacā în comune unde se va duce mașina nu se aflā om priceput la cārmuirea mașinei, comitetul își rezervā a angaja de aici un om priceput și pe cheltuiala celui ce o cere.

Ar fi de dorit, ca fruntașii din comunele interesate sē iee înțelegere în aceasta afacere și cererile sē se facā într'una pentru mai mulți proprietari.

Sibiu, 14 Septemvrie 1900.

Comitetul Reuniunii romāne de agriculturā din comitatul Sibiu.

Dem. Comșa, Victor Tordășianu,
președinte. secretar.

Venitul cāilor ferate. Cassa statului ungar a primit în luna aceasta dela cāile ferate, ca venit curat 3 milioane 700 mii de coroane. În anul acesta cāile ferate au dat casei statului preste 37 milioane de coroane.

CRONICĂ.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna”. Vineri, în 8/21 Septembrie s'a ținut ședința de constituire a societății de lectură dela institutul pedagogico-teologic din loc. S'a ales președinte profesorul Dr. *Petru Șpan*, vicepreședinte *Sebastian Stanca*, cl. c. III., arhivar *Ilarion Gonța*, cl. III., redactor al foii »Musa» *Ioan Oțoiu*, cl. c. III., cassar *George Lărgean*, cl. c. II., bibliotecar *George Tulbure*, cl. c. II., vicebibliotecar *Ioan Pascu*, ped. c. I., notar *Alexandru Popa*, cl. c. I. controlor *Dumitru Purece*, cl. c. I. și econom *Demetriu Marcu*, ped. c. III. Membri în comisiunea literară au fost aleși: *Aron Meșian*, *Ioan Silaghi*, cl. c. III., *Ioan Romoșan*, *Aurel Nistor*, cl. c. II., *Vasilie Șpan*, *Nicolau Șoneriu*, cl. c. I., *Azente Moșoiu*, *Vasilie Micuda*, ped. c. III. și *Vasiliu Creangă*, ped. cursul II.

Advocat nou. În 15 l. c. a obținut diploma de avocat la tabla regească din Tîrgul-Murșului distinsul tânăr Dr. *Aurel Vlad*, concipist al dlui *Mihail Bontescu* din Hațeg. Dl Vlad este unul dintre cei mai escelenți și talentați studenți de drept ai universității din Budapesta, unde și-a terminat studiile juridice făcând atât esamenele fundamentale, cât și rigoroasele cu succes eminent. Noul avocat s'a stabilit în Deva.

Logodnă. *Mifi Victoria Cherestș* (Dej) și Dr. *Victor Onișor* (Bistrița), vestesc, că s'au logodit.

„Purtare slabă”. La scrisoarea cu titlul de mai sus, publicată în nr. 34 al foii noastre, ni-se trimite următoarea rectificare, căreia cu plăcere îi dăm loc adaogînd, că nici-cînd n'am tras la îndoială bunele simțăminte românești ale dlui prot. Suciș din Indol și corespondentul nostru a gândit, că poate a fost o nebăgare de seamă din partea dlui prot. actul alegerii de notar, dar' acum se dovedește că nici aceea n'a fost. Eată rectificarea:

La învinuirea, ce 'mi-o face dl abon. în corespondența sa »De lângă Indol, 24 August 1900« în nr. 34 al »Foi Poporului« îmi permit a observa: a) că eu nu's alegător, de aceasta s'a îngrijit de timpuriu șovinistul și pățimașul protopretor *Szemeriai Gyula* și prin urmare n'am avut drept a merge la alegere; b) că pe alegătorii din Indol, la ambele alegeri de notari, i-am instruat ce să facă. O pot dovedi — în cas de lipsă — cu toți frunțașii alegători; c) că alegătorii la alegerea primă, s'au ținut de instrucțiunea mea, chiar și primarul, afară de doi prea dependenți; ear' la alegerea ultimă nu s'au ținut de instrucțiunea ca să ceară și un Român între candidați și de nu li-se va da, să portesteze și să se retragă.

Corespondenții foilor noastre ar trebui să fie sinceri și drepecți, să nu scrie minciuni, fie și din neștiință, ci adevăr constat.

E curios! la comitat sînt ținut de cel mai mare agitator român în aceste părți și s'au îngrijit să nu pot intra în comitetul comitatens și să nu capăt în veci ajutor dela stat, ba m'au scos și din comitetul comunal, unde apărăm drepturile poporului, — și ai noștri mă declară de trădător. Rolul de trădător nu l'am primit atunci, când 'mi-s'au imbiat 2000 fl. v. a. pentru corteșii, plus 5 fl. de un vot, etc. și acum pentru nimica să o primesc? Nu se poate! *Georgiu Suciș*, viceprotopop gr.-cat.

† *Augustin Mada*, absolvent al teologiei din Sibiu, a răposat Marți (18 Septembrie). În mormîntarea i-s'a făcut Joi, în cimiterul gr.-or. din Baba.

† *Mircea D. Manole*, fiul parohului gr.-or. *Dumitru Manole* din Tîrlungeni, a răposat alaltăieri, în vîrstă de 6 $\frac{1}{2}$ ani.

† *Martinez Campos*. Unul dintre cei mai mari strategii și bărbați de stat ai Spaniei, mareșalul *Alfons Martinez Campos*, a răposat Duminecă în Madrid, în etate de 76 ani.

Nenorociri. Din *Bucerdea-vinoasă* ni-se scrie, că fiind mașina de vapor de imblătit a dlui *Antonie Pop* în sat la un om în curte s'au apucat de imblătit, și un om anume *Anfilofie Borza*, care băga snopii, din nebăgare de seamă i-a apucat piciorul stîng în duba dela mașină și i-l-au frânt de tot tocmai din șold; au chemat doftor, dar' neputîndu-i folosi i-l-a pus pe un căruț să-l ducă la spital la *Alba-Iulia*, însă pe drum, la *Chișfalău*, a murit și i-l-a adus acasă mort; după întemplantare n'a trăit numai 5 ore.

Căzut în țepă. Fiiul comerciantului *Fischer* din *Baden*, avînd ceva de lucru la niște pomi în grădină a lunecat de pe scară și a căzut într'un par de viie. Cu trupul străpuns, nenorocitul a murit între cele mai groaznice chinuri.

Douăzeci de oameni înecați. Va-poarele »*Gordon-Castle*« și »*Stormarn*« s'au ciocnit în golful *Cardigan*, cufundându-se ambele. Douăzeci de oameni de pe vaporul »*Gordon Castle*« s'au înecat.

Crimă de omor în Ghilad. Luni seara economul *Vincentiu Drăgoiu* din Ghilad a fost aflat mort — împușcat — în trăsura sa, avînd lângă el pușca descărcată din amîndouă țevile. Imprejurările morții lui *Drăgoiu* sînt atât de suspecte, încât există bănuială că e la mijloc crimă de omor; cu atât mai vîrtos, că în zilele acestea va avè să se țină la tribunalul din *Timișoara* pertractarea procesului în cauza uciderii lui *Breban* (tot în Ghilad), cu care ocaziune *Drăgoiu* avea să dea la protocol fasiuni de mare importanță. A eșit la fața locului comisie investigătoare.

Jertfele șarlachului. În *Gerteș* (Bănat) în 16 Septembrie au murit de șarlach două fetițe ale proprietarului *Prak Kristof*, a doua zi dela înmormîntarea lor a murit nenorocitul om încă una, ear' Joi și-a îngropat pe al patrulea copil. Toți patru căzuți victimă epidemiei de șarlach.

Întîmpinare. Privitor la cronica din »*Foia Pop.*« nr. 37 apărută sub titlul »*Preot gr.-ort. curator la școală de stat*« dl *Pamfilu Predovici*, preot gr.-ort. în *Vingard* ne scrie următoarele: »Declar în public: că eu n'am cerut, și nu voi cere nici-odată denumirea mea de membru în curatoratul școlii de stat, și dacă voi fi denumit fără veste, declar că nu voi da acestei denumiri garanță a contonimplinirii datorințelor mele față de școala mea confesională. Român ort. m'am născut; așa am crescut și tot așa rămîn în viața mea; ca atare am fost respectat de străini și de ai mei, și totuși cu fruntea ridicată am trecut prin cursele mie pe nedrept puse de ei, și azi cu mîndrie declar, că mai mare Român sînt eu, decît cel-ce a scris în cronica »*Foiei Poporului*« despre mine.«

Bine, bine, onorabile. Dar' vorba e, oă ești sau nu ești curator la școala de stat? Dacă ai fost ales fără veste, și-ai dat demisiunea sau nu? Toate acestea nu se vîd lămurite în întîmpinarea făcută.

Impușcat în loc de cerb. *Vasilie Albu* din *Vesad* s'a dus zilele trecute la pădure să adune uscături de foc. Cum căuta și aduna cloambele uscate, a ajuns într'o bătătură de cerbi, unde simțindu-l pădurarul și cum nu putea să-l vadă de tufișul des, crezînd că e un cerb, a pușcat asupra lui. Rănit în umăr și văietîndu-se, *Albu* a tăiat fuga spre sat, dar' la marginea satului a căzut jos. Când l-au aflat acolo sătenii, abia mai licurea în el puținică vieață. Pădurarul a fost arătat la procuratură.

Luptă cu un urs. Ni-se scrie din *Bistrița* că Luni, 17 l. c. un urs mare a năvălit din pădure pe hotarul comunei *Sebeșul-de-sus* și trecînd prin o turmă de oi a atacat câinii dela oi, fără a face stricăciune în turmă. Luat la goană de ciobani și câni a fugit pînă în apropierea comunei. În fuga lui, a dat peste o copilă de 9 ani, care păzea capre; a prins-o, a aruncat-o la pămînt și a mușcat-o rău în partea dîndărît a corpului. Un om bătrîn de 70 ani, care, din tinerețe a fost tot cioban, a alergat cu sicurea în ajutorul fetei; apropiindu-se de urs, acesta ridicat în picioarele dîndărît a atacat pe om; omul a implăntat sicurea în urs. Ursul a căscat gura să-l prindă de față, dar' omul i-a prins limba cu mîna dreaptă, ear' cu stîngă l-a strîns de gât; ursul cu picioarele dinainte a imbrățișat pe om și i-a frânt mușchii cei mari dela ambele mîni; cu toate acestea omul n'a lăsat ursul din mîna. Alți oameni, trei la număr, au alergat, unul cu o coasă, altul cu o furcă de fer, ear' altul cu mîni vîjnoase, dar' goale, numai cu un bolovan în dreapta, și s'a desfășurat o luptă desperată, pînă-ce ursul a căzut mort la pămînt. Toți cei patru Români sînt răniți, bătrînul mai grav ca toți, precum și fetița cea de 9 ani. Astăzi pielea ursului e pe piața *Bistriței*, ear' cei 5 răniți la spitalul civil. *Corespondentul.*

Navigație pe Crișuri. Vicecomitele *Fabry* a înaintat congregației de toamnă a comitatului *Bichis* raport și propuneri în privința navigației pe apa *Crișurilor*. Conform raportului, sondările de pînă acum au arătat, că prin construirea cătorva jilipuri și afundarea alviei pe unele locuri, toate trei *Crișurile* pot fi aranjate pentru scopuri de navigație pînă la *Giula*, ceea-ce ar da un puternic avînt economic comitatului *Bichis*. Pe baza acestor rezultate vicecomitele propune congregației să roage pe ministrul de agricultură și pe cel de comerț, ca să facă aceste lucrări pe spesele statului.

„*Hermannstädter Zeitung*“ despre Anuarul Reuniunii sodalilor români. Sub titlul »*De ale Reuniunilor*« amintitul ziar scrie:

»Primul anuar al Reuniunii sodalilor români conține pe 130 pagine octav mare istoria dezvoltării și progresului acestei Reuniuni dela înființarea ei (anul 1867) pînă la finea anului 1899.

În el se descriu meritele tuturor oamenilor mari, cari s'au distins pentru viitorul Reuniunii și totodată prezențează și chipul fiecărui, și anume al arhiepiscopului și metropolitului *A. Șaguna*, episcopul *Popea*, *Nicolae Cristea*, *Nicolae Simțion* și *Anton Bechnitz*.

Reuniunea avea cu finea anului 1899, 137 de membri.

Averea Reuniunii cu 31 Decembrie 1899 a fost cu 1519 cor. 42 bani gata. Bani intrați în anul 1899 au fost 1564 fl. 21 cr. și eșiți 1548 fl. 50 cr., escedent de 15 fl. 71 cr., adevă rămași în cassă.

Salutăm cu plăcere străduințele Reuniunii în decursul acestor 32 de ani de existență și Reuniunea trebuie să fie cu drept cuvînt mulțumită de rezultatele obținute.

Dela „Reuniunea sodalilor români“. La fondul pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pentru »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« au mai contribuit cu câte 20 bani următorii: Ioan Druhora, paroch, Ana Druhora n. Bratulescu (Boița), Ana N. Buian n. Veștemean, Ioan Prescurea și d-na n. Vasu, Tit Liviu Prescurea, Vasile Cristea, primar (Calbor), Ioan Tăflanu, funcț. la »Albina«, Nicolae Albu, senator, Ana Albu n. Cojocar, Nicolae Albu, econom, Maria Radu n. Albu, Savu Radu, inv., Octavian Radu, june (Ocna), Vincentiu Orăsan, ales preot, Aurelia Orăsan n. Roșca (Agârbiciu), Pavel Roșca, prot (Unguraș), Rosalia Roșca n. Cotoș, d-șoara Cornelia Orăsan (M.-Sân-Iacob), Paraschiva Marcu născ. Bendrofean, Demetriu Jalea, sergent-major la regimentul nr. 2, Paraschiva Stoica, Paraschiva Apolzan, Constantin Herța, comptabil, Elisaveta Herța născ. Sêrbu, Dumitru Lăpădat, direct. școlar, Paraschiva Lăpădat, Petru Giura, învățător (Seliște), Maria Hust, Oprea Olariu, înțător, Ioan Ișan, crâșnic, dl George Costea, vameș, Ana, Costea, d-șoara Maria Costea, George Costea, caporal, Elena Buian, Paraschiva Buian, Elena Baci, Iacob Cărătuș, sod. măsar, Ioan Petrașcu, croitor, Vasile Morariu, espres, Ioan Morariu, sod. pantofar, Ioan Bolta, sodal cismar, George Ucenic, sodal măsar, Ioan Chirca, proprietar, Ioan Simtion, sergent, Nicolau Gabor, măiestru petrar, Eugenia Bologa, școlăriță. Sabin Cerbu, paroch, Aneta Cerbu născută Moșoiu (Păreșu), Ludovic Giurca, paroch, Mariș Giurca n. Tănase (Trâmboele), Sever Chețanu, inv. (Poiana), Petru Simtion, comptabil la »Concordia«, Cornelia Simtion n. Duma, Constantin Simtion, june, Rosa Dezsi (Quandt), Victor Quandt, restaurator, Demetriu Câmpean, archivar consist.; Maria Câmpean, diaconesă, Cornelia și Cornel Câmpean, Lazar Tritean, congruist, Ioan Mihi, presbiter, Oșlia Mihi, jună.

Câți ani trăește un cal? Săptămâna trecută a murit în Aiud un cal, care conform afirmării câtorva oameni demni de încredere, era de *cincizeci și unu* de ani. Stăpânul calului spune, că îl avea de 35 ani și era când îl cumpărase încă deja cal bătrân.

Nou doctor român. Dl Ioan Bucur fiu de țeran fruntaș din *Săcădate*, stipendist al fundațiunii Gozsdu a luat Joi, la 20 Septemvrie diploma de *doctor med. univ.* la universitatea din Budapesta.

Ardelean mort pe câmpul de războiu în China. În lupta dela Peitang, dată săptămâna trecută între Boxeri și trupele aliate europene a căzut și un ardelean: cadetul marinar Ludovic Papp, fiul lui Papp Béla, general de honvezi în Cluj. Era numai de 19 ani cadetul și absolvase școala de marină din Fiume numai în vara aceasta. M. Sa Monarchul a trimis prin adjutantul seu general-major Bolfras telegramă de condolență generalului.

Năpustiți de fare sălbătice. Ni-se scrie, că în jurul Bistriței, și mai cu seamă în hotarul comunelor de sub munte fiarele sălbătice s'au înmulțit așa de mult, deosebi porcii sălbateci și urșii, încât locuitorii spre a-și apăra bucatelile și vitele în contra rapacității fiarelor, sunt siliți să petreacă noaptea la hotar făcând focuri cu bobotaie mare pentru a împedece astfel năvala dihaniilor, fiindcă arme nu au, cu cari să se apere contra lor.

Convocare. În înțelesul ordinațiunii Ven. consistor gr.-or. român din Arad nr. 6641/900 convoc adunarea constituantă a Reuniunii învățătorilor dela

școlile populare confesionale gr.-or. române din protopopiatele Timișoara, Comloșul-mare, Belinț și Lipova, pe Duminică, 7 Octomvrie a. c. st. n. după amiază la 2 ore, în Timișoara-Fabric, în școala română de băieți.

Obiectele adunării: stabilirea statutelor și constituirea provisorie a Reuniunii.

Timișoara, 23 Septemvrie 1900.

Emanuil Ungurianu,
comisar consistorial.

Furt de trei milioane. Din villa bancarului Wrede din Berlin făptuitori necunoscuți au furat Sâmbătă hârtii de valoare în preț de trei milioane de marce. Luni hârtiile au fost aflate într'un cupeu de tren în Friedrichsburg, lipsind din ele numai preț de 1500 marce. Furtii intraseră în villă și deschiseră wertheimiana cu chei false. E bănuț de acest furt fostul portar al viliei.

Pilde și sfaturi pentru popor. Cu acest titlu a scos în tipar, în un volum, vrednicul scriitor popular, dl *Ioan Pop Reteganul* mai multe povestiri frumoase și folositoare pentru popor. Unele din ele au fost publicate în deosebite foi și acum sunt adunate la un loc. Recomandăm cetitorilor nostri noua carte de povestiri a dlui Reteganul. Prețul este foarte mic, 60 bani (30 cr.) și se poate procura dela tipografia »Aurora« A. Todoran, în Gherla.

Cu acest prilej atragem luarea aminte a cetitorilor asupra articolilor dlui Reteganul, cu titlul *Locuința omului* cari, se încep în nrul de față al foii noastre și vor apăre în mai mulți numeri.

DIN LUME.

Burii refugiați.

Luptătorii buri se refugiază de urgență engleză pe teritor portughez. O ceată de 700 de Buri cu 14 oficeri, a fost escortată de soldați portughezi la Lorenzo-Marquez, altă ceată de 300 a sosit cu trenul. Cu toții au fost internați. Numărul Burilor, cari s'au predat autorităților portugheze, este de 3000.

Krüger.

Din Haga se depeșează, că în cercurile de acolo este credința, că războiul din Africa e pe sfârșite. Krüger se va stabili în Haga. Guvernul olandez a hotărât să primească pe Krüger cu onorurile, ce se cuvin unui cap de stat.

Iatr'un număr de mai nainte am amintit de mulțumita lui Krüger către Papa. Din Roma se comunică acum textul depeșei, care e următorul:

»Lui D-zeu așa 'i-a plăcut, ca națiunea noastră să fie învinsă. Cu toate aceste Burii nu se consideră de învinși și nu 'și-au pierdut curajul. Insufletirea patriotică, care fiii mei au arătat-o în atâtea lupte, nu va pieri nici-odată. Eu mă retrag acum de pe terenul de luptă, căci sunt bătrân și bolnav, dar' mă încred în bunătatea lui D-zeu, în mâinile căruia depun soarta poporului meu«.

După aceasta Krüger mulțumește Papei pentru simpatia lui față de Buri.

De Wette.

În ziarele engleze se comentează viu rolul generalului bur *De Wette*. Englezii afirmă, că singur De Wette stă în calea pacificării Africii-sudice. De prezent De Wette e în Orange. Mai în urmă a fost în *Potchestrom*, unde a fost primit cu mare însufletire de Buri, căroro le-a declarat, că va lupta contra Englezilor până în sfârșit, făcându-și datorința față de patrie.

Chestia chineză.

Chestia chineză devine tot mai acută. Pe când puterile discută modalitatea tratativelor de pace, din China vin știri despre o nouă rezistență a Chinezilor. Într'o depeșă trimisă din Shanghai ziarului »*Morning Post*« se anunță, că *Waldersee* va da un ultimatum curții chineze, în care va pretinde estradarea instigatorilor războiului. Dacă instigatorii nu vor fi estradați, Germania va declara războiul Chinei. Știrea aceasta a lui »*Morning Post*« se desminte din Berlin, unde — așa se afirmă — nu se știe nimic despre un astfel de ultimatum.

Dar' cu toate acestea e probabil, că cu China se va încinge un mare război. Curtea chineză nu voește a estrada pe instigatori și se pregătește de război. Prințul *Tuan*, a dat un edict secret, în care face cunoscut amplexiilor imperiului, că curtea imperială e decisă a continua războiul contra străinilor.

La nota diplomatică a Germaniei a răspuns și Anglia, dar' în doi peri. *Salisbury* zice, că nu poate aproba o procedură, a cărei urmări nu se pot prevedea, dar' de altă parte nu se declară contra propozițiilor germane.

Din Franca.

Loubet a adresat o scrisoare ministrului de război *André*, în care își exprimă îndestulirea asupra disciplinei și instrucției trupelor, observată la manevre.

Din prilejul banchetului primarilor Franței, Loubet a subscris un decret, prin care se agrățiază 166 de osândiți, mai cu seamă condamnați politici.

Agencia *Reuter* anunță din Auckland, că guvernorul Cavity-ei a ocupat în 21 August n. în numele Franței insulele *Rurutu* și *Tutuacai*, la dorința locuitorilor de aici. Aceasta e cea mai nouă cucerire a Franței.

Din Anglia.

Pregătirile pentru alegeri s'au început și agitațiile sunt în toial lor. Candidații tin vorbiri în cercurile electorale. *Chamberlain* a vorbit la Birmingham apărându-se contra învinuirilor opoziției, apoi zise: Când la 1895 'mi-am luat portofoliul, am avut două scopuri: să aduc la înflorire coloniile și să cimentez alipirea lor cu Anglia. Ambele scopuri 'mi-le-am ajuns. Războiul nu 'l-au făcut bancarii, ci *Krüger*, pe cari 'l-au sedus amicii, făcându-l să crează în intervenția puterilor.

Din Sêrbia.

Din incidentul zilei onomastice a reginei, au fost agrățiați toți osândiții în procesul atentatului. Între cei agrățiați sunt generalul *Nicolici*, protopopul *Ghiurici*, adv. *Jivcovi* și *Katefevici*, cari au fost osândiți la 20 ani temniță. — Foia oficială anunță, că scupcina e convocată în sesiune pe 29 Dec. căl. v.

O comună românească în flacări.

Năsăud, 24 Septembrie c.

Duminecă, 23 l. c. pe la 2 ore d. a. pacincul popor al comunei *Rebrișoara*, fu prevestit prin sunetul clopotelor trase într'o dungă, de o mare nenorocire, ce putea avea cele mai grozave urmări.

Una din cele mai frecventate ulițe a comunei și în care își au locuințele cele mai fruntașe familii din sat, era total în flacări.

Focul își luase începutul în murdăriile căsii jupânului Burach și în mai puțin de o oră, patru case din jur, alor patru familii românești erau în flacări, ce amenințau a preface în cenușă și casele preotului, notarului, primarului, etc. ce erau în apropiere.

Poporul alarmat se adună în masse la locul cu primejdia, ear' țipetele și vaietele femeilor și copiilor ca și flacăra și fumul ajungeau până la nori.

Multe case ar fi căzut încă de sigur jertfă focului cutropitor, multe familii românești ar mai fi rămas încă pe drumuri, dacă n'ar fi sosit la timp pompierimea română, căreia i-a succes, cu aparatele de care dispune a opri focul, nutrit și de un mic vânt, ce sufla dela apus spre răsărit.

Meritul, partea leului întru stingeră focului, se cuvine deci în prima linie bravilor *pompieri dela Năsăud*, cari sub conducerea vrednicului lor comandant *Nicolau Gavriluțiu*, au știut să fie fiecare la rîndul seu. Rebrișo-

rieni peste tot și îndeosebi familiile primejdite, ce erau în gura focului, vor ști să le fie întotdeauna cu mulțumită și recunoștință.

Eată în ce primejdie era să ajungă întreaga comună, din pricina Jidanilor. Rebrișorenii, cred că vor ști pe viitor, după atâtea triste și amare esperiente a nu lăsa jidovimea a se încuibă și îmbuibă în satul lor, a-și cumpăra pământuri, a-și zidi case chiar în fața sfintei biserici.

În locul căsii și cărcimii parvenitului Burach, dorose, să vedă nu peste mult, ridicându-se o școală frumoasă românească, ori un edificiu pompos pentru magazinul economic al poporului, ori și numai o căsuță cinstită a unei familii românești.

Inteligența din Rebrișoara, conducătorii poporului: preotul, învățătorul, notarul și ceialalți fruntași ai comunei vor ști pe viitor să dea poporului îndrumări și sfaturi în acest sens și atunci toată lifta jidovească din Rebrișoara, în frunte cu »pateru Avraam«, plămăditorul Jidovilor din Rebrișoara, și în coadă cu Burach, Schmil, Itzig Șmultu, Cobia, Friptu și ceialalți Wiederi, vor ajunge peritori de foame și vor apuca lumea 'n cap.

Rebrișoreni, Români, feriți-vă de lăcustele jidovești, ce vă demoralizează familiile, ce vă ruinează avutul vostru câștigat cu crunte sudori. L.

POSTA REDACȚIUNII.

P. O. în *Vasiova*. S'a dispus trimiterea nrului reclamat. De altcum de aici se trimite foaia regulat.

Pentru redacție și editură responsabil: **Andrieu Baltes**.
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall**.

Lemne de foc

neplutite, sănătoase și indesate se află de vânzare:

1 stânjîn metric în magazin . 8 fl.

1 stânjîn metric adus în curte 12 fl.

Comandele sînt a se adresa la

Ilie Măcelariu
în Gurariului.

[52] 1—

Să caută un tovarăș.

Un neguțetor român, care pe lângă bolta sa de băcănie, ferărie și mărfuri de galanterie etc., are și magazin de bucate și magazin de scânduri, cu o învîrtire însemnată de bani, *caută un tovarăș* cu un capital de 3—4 mii fl, cu scop de a pute face o învîrtire de bani și mai mare și astfel a realiza pentru ambii un bun câștig. Interesații să se adreseze la redacția »*Foii Poporului*« sub titlul: »*Neguștorul român*«, când apoi vor primi deslușiri detaliate. [51] 1—3

Magazin de fabrică

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3.

(Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticlopativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se eșecută bine și conștientios.

Nr. 1.

Orologiu de argint remon-toir, pentru dame; 30 mm. diametru, cu capac de argint, calitate bună fl. 8.75, cu cerc de aur fl. 7.50, de otel negru oxidat fl. 6.50.

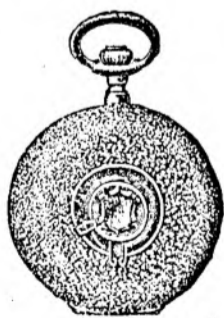
Nr. 2.

Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, cu capac dublu, toc guiloșat ori gravat, 3 capace de argint, 5 rubine, sorte tari, I. fină »Uranawerk« 15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3.

Orologiu cilindru-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu placă de cifre în email albă ori colorată cu toartă ovală, arătător de secunde, construcție bună solidă, fl. 8.75.

Nr. 4.

Orologiu cil.-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu capac dublu, în toc gravat frumos, sorte tari, I. fabricat fin fl. 8.75.

Nr. 5.

Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, capac dublu, 3 capace de argint, 15 rubine, cu cerc de aur, fabricat fin, din sorte mai tari fl. 11.50, cu construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6.

Orologiu de dame, rem., de aur de 14 carate, 30 mm. diametru, capac dublu, I. calitate, guiloșat ori gravat fl. 25.—, în toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7.

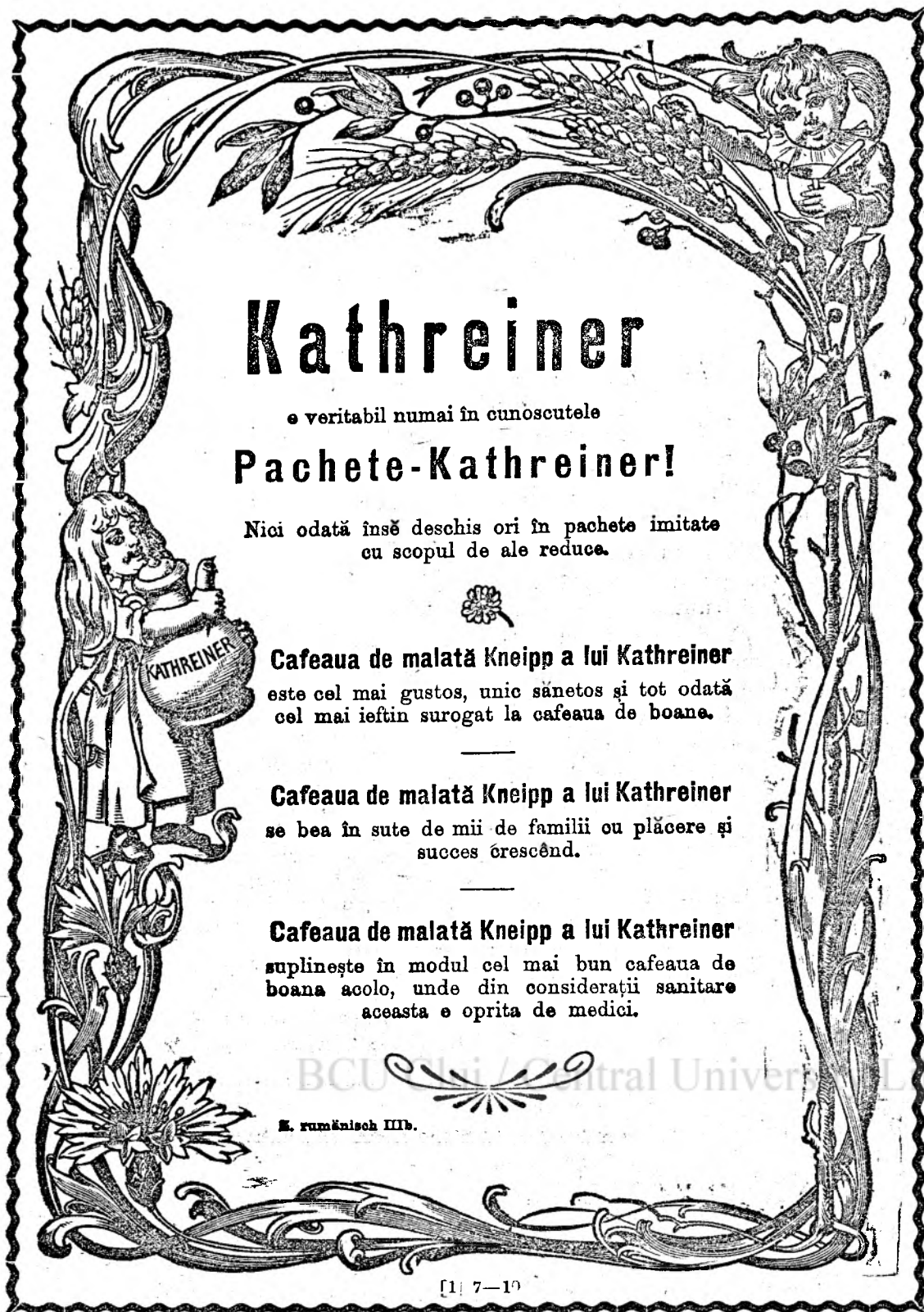
Orologiu cilindru-remt. de argint nou, 48 mm. diametru, luciu ori gravat, în formă ovală, arătător de secunde, cu placă de cifre albă, emailată, I. calitate, fl. 4.50, cu capac dublu fl. 5.80. Lanțuri de nickel cu compas ori chei 30, 40, 50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

[44] 44—52

Marce postale din toate țările în plată.

Andrieu Baltes

Kathreiner

e veritabil numai în cunoscutele
Pachete-Kathreiner!

Nici odată însă deschis ori în pachete imitate
cu scopul de ale reduce.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
este cel mai gustos, unic sănătos și tot odată
cel mai ieftin surogat la cafeaua de boana.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
se bea în sute de mii de familii cu plăcere și
succes crescând.

Cafeaua de malată Kneipp a lui Kathreiner
suplinește în modul cel mai bun cafeaua de
boana acolo, unde din considerații sanitare
aceasta e oprita de medici.

BCU Sibiu / Central University Library

E. rumänisch IIIb.

[1] 7-10

Lupta pentru drept

de
Dr. Rudolf de Jhering

traducere

de

Teodor V. Păcățan.

Prețul 2 coroane.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

— **fiecare Român,**
— **luptător pentru**
— **dreptul național.**

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Portretul

lui

Dr. Grigoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin
în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat
pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

Studii Literare

de

Teodor Raica,

profesor de licen.

Cuprinzând:

0 gramatică-parodie.

Voacul al XVI-lea.

Codrul frate cu Românul.

Monografia prepoziției „de“

O carte de mare preț pentru toți profesorii,
dascălii și cărturarii români.

Prețul numai 1 cor. 50 bani.

Se poate procura dela

Librăria W. Krafft.

Fabrică de casse.

Subscrișul îmi iau voie a face atent p. t. pu-
blicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse
numai din material bun și tare. De aceea rog cu
deosebire on. public, care caută casse, să binevoască
a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și
măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-
afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în co-
merciu, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după
măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e pan-
terate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco
— Instalare de lumină Atycelen. —

Gustav Moess,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăcl-mare Nr. 8.

[8] 42-